Veiligheidsregio Limburg-Noord
Post en Archief
Postbus 11
5900 AA VENLO

datum	12 april 2016	**behandeld door**	Marianne Houben
uw kenmerk		**telefoonnummer**	+31 88 11 90297
ons kenmerk	UIT010260	**bijlage(n)**	2

onderwerp Jaarstukken 2015 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u ter kennisneming de Voorlopige Jaarstukken 2015 aan, bestaande uit de inhoudelijke (Jaarverslag) en financiële verantwoording (Jaarrekening).
Vaststelling van de Jaarstukken 2015 is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 8 juli 2016.

Jaarrekening 2015
Het jaar 2015 is afgesloten met een negatief resultaat van € 0,85 miljoen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het bijgevoegde document. Voornemen is om het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 8 juli 2016 voor te stellen dit bedrag te onttrekken aan de Algemene reserve.

Accountantscontrole
De accountantscontrole heeft plaatsgevonden en de accountant is voornemens een goedkeurende verklaring af te geven. Deze wordt eerst afgegeven nadat het Algemeen Bestuur de jaarrekening heeft vastgesteld.

Eventuele reacties op de Jaarstukken 2015 ontvangen wij graag vóór 11 juni 2016.
Mocht u behoefte hebben aan een mondelinge toelichting in uw raad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,
de secretaris,

M.T.C. van Lieshout

- brief in afschrift aan de colleges van B&W

veiligheidsregio
limburg-noord

Jaarverantwoording 2015

Versie: Dagelijks Bestuur
Status: Concept jaarrekening

Voorwoord

Na een periode van onrust en afnemend vertrouwen in onze organisatie is in 2015 een herstelbeweging ingezet. Ik constateer dat op drie fronten vooruitgang is geboekt. Door in te zetten op versterking van planning en control is de sturing van de organisatie verbeterd en zijn de financiën beheersbaar geworden. Dat heeft bijgedragen aan het herstel van vertrouwen van bestuur en gemeenten. Dit vertrouwen is verder versterkt door het maken van solide afspraken over de toekomstige verdeling van de kosten van de veiligheidsregio over de gemeenten, de zgn. harmonisatie. Ook is een nieuwe gemeenschappelijke regeling in besluitvorming gebracht, waarin nieuwe afspraken zijn opgenomen over de taken en bevoegdheden van onze bestuursorganen. Dat vergroot de transparantie van de veiligheidsregio voor de buitenwereld, in het bijzonder voor onze gemeenten en samenwerkingspartners. In feite heeft de veiligheidsregio daarmee een nieuwe start gemaakt.

Door een herschikking in de organisatie is de herkenbaarheid van de kleuren wit, rood en paars teruggekomen. Dit draagt bij aan de betrokkenheid en motivatie van de medewerkers en het versterkt hun beroepstrots. Bovendien draagt het bij aan stabiliteit en rust waaraan het afgelopen jaren soms heeft ontbroken. De landelijke Visitatie Veiligheidsregio's, die eind vorig jaar heeft plaatsgevonden, heeft bevestigd dat de veiligheidsregio op de goede weg is of, anders uitgedrukt, de weg terug heeft hervonden. De visitatiecommissie gaf ons als advies mee dat de organisatie thans behoefte heeft aan continuïteit en stabiliteit. Ik onderschrijf dat.

Ik kijk op 2015 terug als een jaar waarin, dankzij de inzet en betrokkenheid van velen, veel is bereikt en waarin het vertrouwen in en binnen onze organisatie verbeterd is. Ik zie ook dat de professionele trots en motivatie van onze vele medewerkers stap voor stap terugkeert. Dat is onontbeerlijk om onze maatschappelijke opdracht in het domein van veiligheid en gezondheid goed te kunnen uitvoeren. Het is mijn opdracht en taak om deze opgaande lijn door te trekken. Het geeft veel vertrouwen dat ik daarbij kan rekenen op de inzet en deskundigheid van al mijn medewerkers en steun van het bestuur.

Tijs van Lieshout,
Algemeen Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Deel A Algemeen 7

1 Algemeen 7

Inleiding 7
Missie en strategie 7
Doelstellingen 7
Financieel resultaat 2015 8

Deel B Jaarverslag 9

2 Programmaverantwoording 9

2.1 Programma Gezondheid 9
2.2 Programma Veiligheid: Risicobeheersing 18
2.3 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding 22
2.4 Programma Meldkamer 27
2.5 Programma Centraal meld- en actiepunt 29

3 Paragrafen 31

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 31
3.2 Bedrijfsvoering 35
3.3 Kapitaalgoederen 38
3.4 Financiering 39

Deel C Jaarrekening 43

4 Balans per 31 december 43

5 Het overzicht van baten en lasten 46

6 Toelichtingen 47

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 47
6.2 Toelichting op de balans 49
6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 59
6.4 Sisa-bijlage bij de jaarrekening 66

Controleverklaring 67

Deel A Algemeen

1 Algemeen

Inleiding

Na een roerig jaar 2014 is de organisatie in 2015 in rustiger vaarwater beland. Stabiliteit is (terug)gevonden en de organisatie is stapsgewijs beter in control gekomen. In 2015 zijn nieuwe afspraken met de gemeenten gemaakt op het vlak van de besturing van de organisatie en de verrekening van kosten. Een nieuw risicoprofiel is opgesteld en het beleid voor de komende beleidsperiode is vastgelegd in het nieuwe ontwerp Beleidsplan Veiligheidsregio 2016 – 2019 dat eind 2015 voor zienswijze aan de gemeenten en samenwerkingspartners is aangeboden. Het repressief organisatieplan brandweer is voor zienswijze aan de gemeenten voorgelegd en binnen de sector gezondheid is een discussie over de taken van de GGD opgestart.

Missie en strategie

De Veiligheidsregio is ingericht om belangrijke onderdelen van de openbare veiligheid en zorg bij ongevallen en bij rampen en crises beter te organiseren. Ook op het vlak van de publieke gezondheid heeft de organisatie belangrijke taken. Onze missie is door veiligheid en gezondheid slim te verbinden meerwaarde te bereiken in de vorm van hogere veiligheid en betere gezondheid van de burgers in de regio. In het nieuwe beleidsplan Veiligheidsregio 2016 – 2019 hebben wij vastgelegd dat wij dat willen bereiken door vraaggericht, risicogericht en informatiegestuurd te werken. Wij gaan er daarbij van uit dat ook de burgers eigen verantwoordelijkheid zullen nemen.

Doelstellingen

De burgers in de regio zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun veiligheid en gezondheid. Daarbij staan zij niet alleen. De Veiligheidsregio helpt hen om die verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Daarom zijn preventie en preventieve maatregelen erg belangrijk. Inzet daarbij is dat burgers door verantwoord gedrag problemen op het vlak van de veiligheid of gezondheid voorkomen of kunnen verminderen. Als vangnet zorgt de Veiligheidsregio voor brandweerzorg, voor coördinatie bij hulpverlening en voor maatregelen en voorzieningen op het vlak van de publieke gezondheid.

De taken en verantwoordelijkheden van de Veiligheidsregio vinden hun basis in de Wet veiligheidsregio’s en in de Wet publieke gezondheid. De organisatie wil die taken zo optimaal mogelijk uitvoeren.

Financieel resultaat 2015

2015 is afgesloten met een negatief resultaat van € 0,85 miljoen. Op basis van het door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 8 juli 2016 te nemen besluit zal dit bedrag worden onttrokken aan de Algemene reserve.
In de nieuwe programmabegroting, die het bestuur op 27 maart 2015 heeft vastgesteld als werkbegroting, was in eerste aanleg een tekort voorzien van € 1,8 miljoen. Daarnaast werd in de gemeentelijke bijdrage nog een verhoging voorzien van € 650 k in verband met de kostenstijging op grond van de CAO afspraken. Op 18 december 2015 heeft het bestuur besloten deze kosten niet door te berekenen aan de gemeenten maar deze ten laste van het resultaat van 2015 te brengen, en daarmee ten laste van de reserve.

Door een aantal structurele en incidentele maatregelen zijn de budgetten naar beneden bijgesteld en zijn de totale kosten en daarmee ook het negatieve resultaat teruggebracht. In de BERAP werd reeds een lager tekort gemeld van 1,1 miljoen. Hierbij werd nog rekening gehouden met de genoemde verhoging als onderdeel van de gemeentelijke bijdragen. In het tweede halfjaar is het resultaat verder verbeterd zodat de omvang van de onttrekking aan de reserves hetzelfde kan blijven zonder dat de gemeenten een aanvulling op de bijdragen hoeven te voldoen.
Deze combinatie van structurele en incidentele maatregelen die zijn oorsprong vinden in een aantal generieke interne bezuiningingsacties voor aanvang het jaar bedroegen circa € 735 k. In de loop van 2015 zijn daar aanvullende maatregelen en ombuigingen ten bedrage van circa € 1,4 miljoen aan toegevoegd waardoor het eindresultaat na verwerking van de cao kosten op € 0,85 miljoen negatief is uitgekomen.

Cijfermatige weergave

(bedragen in duizenden euro's)

Verwacht resultaat Nieuwe Programmabegroting 2015	-1.844
Positief resultaat 1e halfjaar	723
Verwachte onttrekking BERAP	-1.121
Positief resultaat 2e halfjaar	922
Resultaat bij ongewijzigd beleid	-199
Onttrekking CAO verhoging	-650
Onttrekking reserves	**-849**

Met de onttrekking aan de reserves en de omzetting van reserves naar voorzieningen neemt het eigen vermogen af tot € 3.061 k. Vergeleken met de totale omvang van de begroting resulteert dan een lage solvabiliteit van 5,45 %. Echter op grond van de notitie Risicomanagement en Reserves is een ondergrens aangegeven van € 1,2 miljoen voor de hoogte van het weerstandsvermogen. Met een totale “vrije“ reservepositie van € 2.472 k. ultimo 2015 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Dat resultaat is bereikt door het nemen van diverse incidentele maatregelen zoals het uitstellen van opleidings- en oefen activiteiten, het niet invullen van vacatures en het faseren van vervangingsinvesteringen. Op lange termijn dient er vanuit financieel perspectief structureel evenwicht te ontstaan tussen de baten en lasten om te voorkomen dat verdere uitholling van de solvabiliteit plaatsvindt. 2016 kan hierbij als een overgangsjaar worden beschouwd, waarin het begrotingsevenwicht nog kan worden bewerkstelligd door incidentele maatregelen. Vanaf 2017 dient een structureel evenwicht als uitgangspunt voor de begroting te worden gehanteerd.

Deel B Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

In dit onderdeel vindt u de inhoudelijke toelichting op de uitvoering en het verloop van de programmaonderdelen. Voor een verklaring van de financiele afwijkingen verwijzen wij u kortheidshalve en ter voorkoming van doublures naar onderdeel 6.3 waar de cijfermatige toelichting per programma is opgenomen.

2.1 Programma Gezondheid

De ontwikkelingen in 2015

Algemeen

In opdracht van de gemeenten levert GGD Limburg-Noord een bijdrage aan een langer gezond leven van haar inwoners. De GGD staat met de gemeenten voor de publieke gezondheidszorg. (Mede) in 2015 zijn ingrijpende veranderingen gaande in de zorg. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van ‘ziekte, zorg en afhankelijkheid’ naar ‘gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht’. De rol van burgers, overheid, zorgverleners en verzekeraars is in 2015 gaan verschuiven. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd wordt. Eveneens is het waarborgen van de financiële kaders van de dienstverlening een doelstelling.

Harmonisatie en ontwikkelplan GGD

In 2015 is een aantal stappen ondernomen om de kosten van de GGD opnieuw te verdelen onder de gemeenten. Uitgangspunt hierbij is, dat de kosten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld over de deelnemende partijen. Hierbij is ook gekeken naar het huidige takenpakket. Dit takenpakket blijft gehandhaafd totdat nieuwe strategische uitgangspunten zijn geformuleerd. In 2015 is dan ook een start gemaakt met het vormgeven van die strategische discussie met de Bestuurscommissie GGD. Deze strategie zal in 2016 verder vorm krijgen.

Aansluiten op de lokale behoeften

De gemeenten hebben behoefte aan adequate aansluiting op de lokale gezondheidszorg. Dit is onder andere te realiseren doordat er meer en andere aansluiting wordt gevonden bij de werkwijze in de gemeenten en hun wijken. Dit vergt een flexibele inzet van de medewerkers van de GGD binnen de kaders van hun professioneel handelen.

Vluchtelingenproblematiek

De vluchtelingenstroom in 2015 heeft gevolgen voor heel Nederland. Bij de opvang van vluchtelingen in de regio is ook beroep gedaan op inzet van de GGD. Deze extra inzet is met name geleverd bij de infectieziektenbestrijding en hygiëne-advisering. In samenwerking met de GHOR is binnen de gezondheidskundige keten afgestemd om de juiste hulp te kunnen bieden bij (crisis)noodopvang. Als laatste heeft jeugdgezondheidszorg een aantal van deze kinderen gevaccineerd op locatie en is begonnen met de voorbereiding op een groot aantal kinderen dat het reguliere proces in zal gaan.

HKZ

In het afgelopen jaar heeft de VRLN de certificering voorbereid van de GGD en de GHOR in het kader van Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ). Dit is enerzijds een verplichting om onze gezondheidskundige taken te mogen uitvoeren, anderzijds geeft het ons handvatten om de kwaliteit van de organisatie te borgen én te verbeteren. De feitelijke certificering vindt plaats in 2016.

Wat hebben we gedaan?

Vanaf 2015 hanteren wij een nieuwe begrotingsopzet, waarin de programma's van de organisatie centraal staan. Het programma Gezondheid bestaat uit acht programmaonderdelen, namelijk: Preventie; Standaardzorg jeugd; Risicozorg jeugd; Inspecties kinderopvang; Preventie specialismen; Standaardzorg specialismen; Risicozorg specialismen; Kennis en innovatie. Bij elk programmaonderdeel hebben wij weergegeven wat we binnen dit onderdeel hebben gedaan.

Wat heeft dat gekost?

Totaal Programma Gezondheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	20.874	20.072	20.479
Baten	-4.072	-4.498	-5.163
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-16.289	-14.997	-14.999
Saldo van baten en lasten	**513**	**577**	**318**
Stortingen in reserves (regulier)	0	72	220
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-159	-25
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-450
Resultaat voor bestemming	**513**	**490**	**63**
Resultaatbestemming	-513	-491	-63
Resultaat na bestemming	**0**	**-0**	**-0**

2.1.1 Preventie

Tot de taak van de GGD behoort het bevorderen van een gezonde leefstijl van alle burgers. Dat doet de GGD onder meer door te signaleren en gemeenten te adviseren op het gebied van (lokaal) gezondheids- en preventiebeleid.

Wat hebben we gedaan?

Preventie jeugd

Naast taken op het gebied van gezondheidsbevordering worden vanuit het programmaonderdeel Preventie ook de CJG-taken (CJG = centrum voor Jeugd en Gezin) geleverd. Bij het opstellen van de begroting 2015 is rekening gehouden met een inzet in de centra conform eerdere jaren. Eind 2014 werd onder andere vanuit transitietraject duidelijk dat deze inzet zich grotendeels verplaatste naar de sociale wijkteams.
Met individuele gemeenten zijn voor 2015 afspraken gemaakt over de te leveren inzet in de sociale wijkteams (en deels nog CJG's). Uitvoering heeft conform deze afspraken plaatsgevonden in de gemeenten: Beesel (Team gezinscoaches); Bergen (Sociaal team en CJG); Gennep (Team toegang); Venlo (CJG en inzet wijkteam); Roermond, Roerdalen, Echt-Susteren, Maasgouw, Weert, Nederweert en leudal (CJG).

Gezondheidsbevordering

De GGD heeft in 2015 gewerkt aan een aantal landelijke, regionale en lokale thema's, onder andere:

- Landelijk ondersteuningsaanbod voor scholen (De Gezonde School). Doel: scholen helpen bij het vormgeven van gezondheidsbeleid en gezondheidsactiviteiten;
- Gezonde schoolplein. Doel: begeleiden school naar een "gezonde school vignet" waarbij de jeugd de ruimte krijgt om te bewegen en spelen in een uitdagende, groene en rookvrije omgeving;
- M@ZL (Medische advisering ziekgemelde leerling). Doel: vroegtijdig signaleren van verzuim om verzuim te minimaliseren;
- Weert in beweging. Doel: burgers gezonder en actiever houden;
- Lekker Friz! Doel: verminderen alcohol- en drugs gebruik;
- JOGG. Doel: Inzet tegen overgewicht;
- De Seniorenbeurs (Gemeente Syntein & Synthese). Doel: regie op eigen gezondheid;
- Platform veiligheid in en om de school. Doel: kennisdeling tussen VO en MBO scholen op het gebied van sociale veiligheid.

In 2015 is het project "Gezondheid is meedoen (GIM)" uitgevoerd. Het doel van dit project is het ontwikkelen van methodieken die gemeenten ondersteunen bij het uitvoeren van hun taken op het gebied van preventieve ouderenzorg. Het programma heeft twee succesvolle methodieken opgeleverd die voldoen aan de eisen die gesteld zijn door de bestuurscommissie: de digitale signalerings- advieslijst en de zelfredzaamheidsacademie. Deze twee producten zijn vanaf 2016 in de reguliere dienstverlening van preventie opgenomen.

2.1.2 Standaardzorg jeugd

De GGD bevordert gezond en veilig opgroeien van kinderen in de regio. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenten om het nieuwe basispakket beschikbaar te stellen en actief aan te bieden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. De GGD voert hiertoe de volgende werkzaamheden uit:

- Systematisch volgen van de ontwikkelingen van kinderen en jongeren;
- Problemen signaleren en specifieke stoornissen vroegtijdig opsporen;
- Voorlichting en advies geven;
- Ontzorgen en normaliseren.

Wat hebben we gedaan?

De doelstellingen van het programmaonderdeel standaardzorg jeugd zijn gerealiseerd. De uitgevoerde aantallen zijn de kinderen die zijn ingepland en gezien voor een onderzoek. Hierin zijn niet meegenomen: kinderen van wie ouders afzien van een onderzoek of waarbij om een andere reden geen onderzoek heeft plaatsgevonden. Deze kinderen zijn wel in beeld (maar op een andere manier of elders in zorg).

Standaard contactmoment	Uitgevoerde aantallen
Consulten en screeningen 0-18 jaar	59.120
Contacten asielzoekers 0-18 jaar	699

Het rijks vaccinatie programma (RVP) is in 2015 uitgevoerd. Het betreft vaccinaties bij jeugd tegen de ziekten DKTPHib, Pneumokokken, BMR 14 mnd, MenC, DKTP, DTP, BMR en HPV. De verslaglegging van dit RVP wordt door het RIVM opgeleverd. De cijfers zijn echter van 2014. Feitelijk rapporteren we dus een jaar later. De vaccinatiegraad van Limburg-Noord in 2014 was op alle onderdelen hoger dan de landelijke percentages. Gemiddeld was dit 92,3% voor Limburg-Noord ten opzichte van 90,0% landelijk. Op basis van de ervaringen in 2014 schatten wij in dat de vaccinatiegraad ook in 2015 hoger is dan het landelijke gemiddelde. Tevens zijn gehoorscreeningen en hielprikscreeningen uitgevoerd. Het aantal hielprikscreeningen is ruim boven de norm, namelijk 71,5% binnen 4-5 dagen (norm 65%) en 99,8% binnen 9 dagen (norm 95%). Van de gehoorscreeningen is zelfs 100% uitgevoerd.

2.1.3 Risicozorg jeugd

Uit de standaard contactmomenten op het consultatiebureau, uit de screeningen op scholen en uit signalen van derden komen baby's en kinderen/jeugdigen in beeld die gezondheidsrisico's lopen. In de regionale en lokale risicozorg jeugd wordt deze groep verder gescreend, behandeld en indien nodig, toegeleid naar sociale wijkteams, teams gezinscoaches, gebiedsteams en centra voor jeugd en gezin. Risicozorg Jeugd is daarmee onlosmakelijk verbonden met Standaardzorg Jeugd.

Wat hebben we gedaan?

In 2015 is een groot aantal onderzoeken en intakes uitgevoerd voor wat betreft risicozorg jeugd. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel per categorie.

Soort onderzoek	Uit te voeren	Uitgevoerd	Niet uitgevoerd
Onderzoeken op indicatie	9.270	8.273	997
Intake speciaal onderwijs	692	454	238
Herhalingsonderzoek speciaal onderwijs	461	260	201

Uit de tabel blijkt dat de geraamde aantallen onderzoeken en intakes niet helemaal zijn gehaald. Dit is enerzijds het gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt voor artsen, waardoor achterstanden op de korte termijn moeilijk kunnen worden teruggedrongen. Anderzijds met de capaciteit die de GGD in kort tijdsbestek moet vrijmaken voor de toestroom van vluchtelingen. Er worden maatregelen genomen om dit tekort te compenseren. Zo wordt risicozorg intensief ingezet in overleggen met scholen, ouders, ketenpartners en gezinscoaches, om te zorgen dat risicojeugd goed landt in het zorgnetwerk. Tevens wordt personele capaciteit verschoven van de standaardzorg naar risicozorg. Het kunnen aantrekken van voldoende geschikt personeel blijft aandachtspunt voor de GGD. In 2016 wil de GGD voldoende toegerust zijn om aan de vraag te kunnen voldoen.

2.1.4 Inspecties kinderopvang

De GGD voert toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang in de regio uit. In opdracht van de gemeenten worden alle locaties elk jaar bezocht. Sinds januari 2013 is er sprake van risico gestuurd toezicht, waarbij de inspectieactiviteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de locatie. De inspecteur heeft de opdracht om een oordeel te geven over het feit of de kwaliteitseisen in de Wet kinderopvang worden nageleefd.

Wat hebben we gedaan?

In 2015 hebben wij alle instellingen geinspecteerd. Daarnaast was onze doelstelling om gezamenlijk met de gemeenten als handhaver de kwaliteit van de kinderopvang in de regio te verbeteren en daarmee het welzijn en de veiligheid van de kinderen te verbeteren. Door kwaliteitsverbetering van onze inspectiecapaciteit en goede afstemming met de gemeenten hebben wij bereikt dat het aantal instellingen met tekortkomingen is teruggedrongen.

2.1.5 Preventie specialismen

Het programmaonderdeel preventie specialismen richt zich op het voorkómen van infectieziekten door middel van reizigersadvisering, technische hygiënezorg en preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen. De GGD adviseert bij evenementen en bij risicolocaties en voert inspecties op naleving van de gezondheidsvoorschriften uit. Ook verzorgt de GGD vaccinaties en voorlichting van risicogroepen en reizigersvaccinaties als onderdeel van de reizigersadvisering.

Wat hebben we gedaan?

Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding is de dijkbewaking van de publieke gezondheidszorg. Hier geldt: voorkomen is beter dan genezen. Daarom is het erg belangrijk om de dreiging van infectieziekten voortdurend te monitoren en adequaat te reageren wanneer dat nodig is.

In 2015 heeft de GGD een belangrijke bijdrage geleverd aan het onderzoek en de duiding van bijzondere pieken van infectieziekten. Deze deden zich voor bij Hepatitis-E en Kinkhoest. Ook werkten wij mee aan de bestrijding van toenemende antibioticaresistentie.

Technische hygiënezorg

Het jaar stond voor technische hygiënezorg vooral in het teken van het dagelijkse werk en kende als bijzonderheden het adviseren van houders van (crisisnood)opvanglocaties over de opvang van vluchtelingen. Met de gemeenten zijn gesprekken begonnen over de zorg voor inspecties in seksinrichtingen, aangezien deze activiteiten in voorgaande jaren minder aandacht kregen van de gemeenten. Dit heeft ertoe geleid dat met een aantal gemeenten concrete afspraken zijn gemaakt voor 2016. Tevens hebben wij 72 adviezen afgegeven ten aanzien van evenementen.

Reizigerszorg

Samen met 20 andere GGD'en stellen wij ons ten doel onze burgers zo volledig mogelijk te adviseren over gezondheid op reis. Hiervoor rekenen wij een tarief (marktproduct). In 2015 overtreft de vraag naar consulten onze capaciteit. De belangstelling voor reizigersadvisering is groot en de klanttevredenheid eveneens. De laatste jaren is sprake van toenemende concurrentie van nieuwe marktpartijen. Daardoor staat de vraag onder druk maar het aantal telefonische consulten blijft wel stabiel. Ook bij de beroepsgroepen blijft het aantal vaccins vrij constant.

2.1.6 Standaardzorg specialismen

Standaardzorg specialismen omvat activiteiten op het gebied van de algemene infectieziektebestrijding, medische milieukunde, onderdelen van technische hygiënezorg, forensische geneeskunde (lijkschouw), tuberculosebestrijding en bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Wat hebben we gedaan?

Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding (IZB) bestrijdt de verspreiding van infectieziekten binnen de regio. In 2015 hebben wij te maken gehad met grote uitbraken van Scabiës en met de gevolgen van de vluuchtelingentoestroom in onze regio. Het deelplan IZB in opgeschaalde vorm (onderdeel van het GGD Rampen Opvang Plan) in concept gereed. De personele capaciteit is eind 2015 op peil gebracht.

Forensische geneeskunde

De dienstverlening is gebaseerd op afspraken met de gemeenten ten aanzien van de gemeentelijke lijkschouw en de overeenkomst met de politie over medische arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek. We zagen in 2015 een toename van het aantal verrichtingen op alle onderdelen van de forensische geneeskunde. Met name op het onderdeel lijkschouw is er een toename te zien. Deze wordt veroorzaakt door een sterke stijging van het aantal euthanasiemeldingen.

Tuberculosebestrijding

In 2015 kwam er in korte tijd een grote stroom vluchtelingen naar Nederland. Als gevolg van de moeizame registratie bij het COA was een snelle screening onmogelijk. Door goede afspraken binnen de keten zijn personen met klachten op heel korte termijn door de GGD onderzocht. Inmiddels zijn alle eerste screeningen uitgevoerd. Screeningen van immigranten en gedetineerden zijn volgens afspraak uitgevoerd. In 2015 hebben wij de norm van 85% voor voltooide behandelingen bij Latente Tuberculose Infectie en actieve tuberculose behaald. Het vaccinatiepercentage van kinderen die in aanmerking komen voor BCG vaccinatie is 85%.

Technische hygiënezorg

In 2015 heeft THZ zich gericht op de inspecties van asielzoekerscentra (3, inclusief Zuid-Limburg), evenementcontroles (4), inspecties van tattoo en piercingzaken (41), op huisbezoeken en rapportages over vervuilingen (3), advisering van Vincent van de Gogh Stichting en op overige telefonische advisering.

Seksuele gezondheid

In 2015 zijn de voorwaarden aangescherpt voor mensen die in aanmerking komen voor een kosteloos consult. Tevens is het subsidieplafond aangepast. In 2015 hebben wij 2170 SOA consulten verricht en 183 Sense consulten. Wij hebben het basis subsidieplafond licht overschreden voor wat betreft de SOA consulten maar zijn binnen de toegestane 10 % overschrijding gebleven. Naast de consulten gaven wij in 2015 260 vaccinaties tegen Hepatitis B voor groepen met een verhoogd risico. Verder hebben wij in 2015 vijf trainingen/voorlichtingen op scholen gegeven en hebben wij vijf seksinrichtingen gecontroleerd. In september zijn wij gestart met een inloopspreekuur voor prostituees. Deze doelgroep blijkt lastig te benaderen. In de toekomst willen wij deze doelgroep ook via internet benaderen.

2.1.7 Risicozorg specialismen

Risicozorg specialismen omvat de inzet bij dagelijkse incidenten en calamiteiten, het invulling geven aan de (geneeskundige) taken op het vlak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, het verlenen van laagdrempelige medische en/of psychische zorg en ondersteuning aan slachtoffers van seksueel geweld, outbreak management (psychosociale hulpverlening) en forensische taken.

Wat hebben we gedaan?

Psychosociale hulpverlening

De GGD coördineert de hulp die verschillende hulpverleners bieden op het vlak van zorg tijdens en na een ramp, een crisis of een andere ingrijpende gebeurtenis. Dit kan zowel in dagelijkse als opgeschaalde vorm en zowel bij zeden- als niet zeden gerelateerde zaken. In opgeschaalde vorm is onze leider PSH bij 4 incidenten ingezet. Daarnaast werd PSH 15 keer uitgevoerd in verschillende casussen op verschillende manieren.

Medische milieukunde

Op basis van de Wet Publieke Gezondheid voert Medische Milieukunde (MMK) taken uit voor gemeenten en burgers. Wij beoordelen mogelijke gezondheidsrisico's en adviseren burgers en gemeenten om gezondheidsschade te voorkomen. MMK signaleert en beoordeelt gezondheidsrisico's, geeft voorlichting en advies aan burgers en gemeenten, adviseert op gemeentelijk beleid en ondersteunt bij milieu-incidenten, ongevallen en rampen. In 2015 hebben wij 231 vragen en meldingen van burgers en instellingen behandeld. Tevens is een aantal specifieke preventieve acties uitgevoerd.

Seksuele gezondheid

In 2015 hebben wij gewerkt aan: Doorontwikkeling Centrum Seksueel Geweld Limburg, de samenwerking met het Laurentius ziekenhuis in Roermond voor de acute medische zorg en XONAR voor de 24/7 bereikbaarheid. De niet acute medische soa zorg en coördinatietaak van het Centrum voor Seksueel Geweld wordt door de GGD'en uitgevoerd.

2.1.8 Kennis & Innovatie

Kennis en innovatie wordt beschikbaar gesteld in de vorm van onderzoeken en onderzoeksrapporten, monitors en (wijk)rapportages met betrekking tot gezondheidsbedreigingen op collectief niveau gericht op de jeugd, ouderen en overige specifieke doelgroepen. Daarnaast draagt de Veiligheidsregio op basis van klantbehoefte zorg voor effectmetingen en voortgangsrapportages betreffende "staand beleid" en de preparatie bij instellingen, evaluatierapporten na incidenten en deelname aan kennisnetwerken op landelijk en regionaal niveau.

Wat hebben we gedaan?

Jongerenmonitor

In 2015 is gewerkt aan de uitvoering van een aantal uitkomsten van de jongerenmonitor 2013. Zo zijn er duidingsbijeenkomsten bij gemeenten georganiseerd waarbij de resultaten van de monitor 2013 zijn gepresenteerd. Wij hebben gemeenterapportages gepubliceerd. Elke gemeente heeft een uitgebreide gemeenterapportage van de monitor 2013 ontvangen. Wij hebben schoolrapportages opgesteld en het traject "Verkenning openbaarheid van gegevens" (in verband met herleidbaarheid naar scholen) is ingezet. Wij zijn gestart met voorbereidende activiteiten voor de jongerenmonitor 2016, onder andere met de scholenwerving en het opstellen van de vragenlijsten, programmering en pretesting. Eveneens is de voorbereiding gestart van de rapportage Jongerenmonitor en van het ontwikkeltraject dashboard binnen Business Intelligence voorziening.

Monitor Volwassenen en ouderen

In 2015 is gestart met:

- voorbereidingen voor de landelijke harmonisatie monitor 2016;
- Wijkprofiel Donderberg i.s.m. Robuust;

- "Werkconferentie GGD Ontcijfert?" 10 juni 2015;
- Regionaal Kompas. De gemeentecijfers worden via de eigen website gepubliceerd, ontwikkeling van DASHBOARD binnen BI voorziening;
- Gezondheidsonderzoek bij Rampen, herziening van GOR als onderdeel GROP;
- Weert in beweging (procesevaluatie);
- Valpreventie Horst;
- Beleidsontwikkeling Positieve Gezondheid;
- Wijkprofiel Venlo.

2.2 Programma Veiligheid: Risicobeheersing

Inhoud

Het programma Veiligheid-risicobeheersing heeft tot doel om mogelijke (fysieke) veiligheidsrisico's te beperken en te beheersen. Dat kunnen industriële risico's zijn, risico's gerelateerd aan de aanleg van infrastructurele voorzieningen, risico's die verband houden met de bouw, verbouw of het gebruik van bouwwerken en risico's die verbonden zijn of kunnen zijn met grootschalige evenementen en activiteiten. De Veiligheidsregio fungeert hierbij enerzijds als kennis- en adviesorganisatie en anderzijds als inspecteur of toezichthouder, die eventueel handhavend kan optreden.
De wettelijke basis voor het programma ligt in de wet veiligheidsregio's, de wet vervoer gevaarlijke stoffen en de omgevingswet. Specifiekere verplichtingen en voorschriften komen uit het besluit externe veiligheid inrichtingen, het besluit risico's zware ongevallen en het vuurwerkbesluit.
Het programma omvat enkele onderdelen. Deze zijn gericht op de aandachtsvelden ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, bouwveiligheid en gebruiksveiligheid (inclusief brandveilig leven).

Ontwikkelingen in 2015

In de raming bij aanvang van 2015 is geen rekening gehouden met capaciteit die nodig is voor de werkvoorbereiding, werkverdeling en relatiebeheer gemeenten. In de praktijk blijkt dat hier ruim 1 fte voor ingezet is door de senior medewerkers risicobeheersing. Waar wel rekening mee is gehouden is de inzet die standaard geleverd wordt voor het programma incidentbestrijding. Gemiddeld leveren de medewerkers risicobeheersing 3 fte voor piketdiensten en de dagelijkse paraatheid van de brandweer.

In 2015 zijn vier medewerkers opgeleid voor het doen van brandonderzoek. Dit is een nieuwe taak die vanaf medio 2015 structureel onderdeel uitmaakt van risicobeheersing. Hiervoor is capaciteit vrijgemaakt uit de bestaande formatie.

In de raming voor 2015 is nog uitgegaan van een grote inzet van capaciteit voor het programma-onderdeel bouwveiligheid, op basis van historische cijfers. In de praktijk bleek deze raming niet realistisch. Daardoor hebben we extra in kunnen zetten op het programmaonderdeel gebruiksveiligheid en de capaciteit op kunnen vangen die nodig is voor de werkvoorbereiding en het relatiebeheer met gemeenten.

Wat hebben we bereikt?

Bij de deelprogramma's worden de geproduceerde aantallen en specifieke ontwikkelingen weergegeven.

Wat heeft het gekost?

Totaal Programma Veiligheid: Risicobeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	5.162	4.908	5.028
Baten	-907	-812	-968
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-4.098	-3.910	-3.910
Saldo van baten en lasten	**157**	**186**	**150**
Stortingen in reserves (regulier)	0	29	39
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-64	-4
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-80
Resultaat voor bestemming	**157**	**150**	**105**
Resultaatbestemming	-157	-150	-105
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

2.2.1 Ruimtelijke veiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio brengt adviezen uit gericht op het beheersen van omgevingsrisico's. De advieswerkzaamheden omvatten: externe veiligheid bestemmingsplannen, omgevings- en trajectbesluiten, routering gevaarlijke stoffen, infrastructurele wijzigingen, realiseren van bluswatervoorzieningen en keurmerk veilig wonen/ondernemen.

In 2015 zijn 111 adviezen externe veiligheid verstrekt, iets meer dan geraamd. Daarnaast zijn ruim 1400 uur besteed aan begeleiding van gemeentelijke trajecten (o.a. omgevings- en trajectbesluiten, routering gevaarlijke stofffen, adviestraject bluswatervoorziening), vrijwel in lijn met de planning.

Per 1 januari 2015 is de bijdrage die wij via de provincie Limburg ontvingen voor de uitvoering taken externe veiligheid gestopt. Daarvoor in de plaats is het het stimuleringsprogramma Impuls Omgevingsveiligheid gekomen. Dit is een tijdelijk programma met looptijd tot 1-1-2019. Wij hebben de toegekende subsidie bijna volledig kunnen benutten door deelname aan drie landelijke projecten, de kwaliteitsimpuls risicocommunicatie en advisering van gemeenten bij het opstellen van omgevingsplannen.

2.2.2 Industriële veiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio voert werkzaamheden uit gericht op het adviseren over, toezien op en eventueel handhaven van de beheersing van industriële risico's. Tot deze werkzaamheden behoren het beoordelen van veiligheidsrapporten, aanwijzing van bedrijfsbrandweren, advies betreffende opslag van vuurwerk en explosieve stoffen, advies externe veiligheid Wet Milieubeheer en inspecties en handhaving BRZO (Besluit risico's zware ongevallen).

Het aantal verstrekte adviezen bedroeg 53, lager dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door het beperkte aantal aanvragen dat is afgegeven in het kader van WABO-milieu (WABO staat voor Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Een belangrijke verklaring hiervoor is dat een deel van de aanvragen integraal is opgepakt samen met het advies Externe Veiligheid en niet meer apart wordt geregistreerd. Het aantal BRZO-inspecties is gelijk gebleven aan vorig jaar.

In 2015 zijn de resultaten van het belanghebbendentevredenheidsonderzoek gepubliceerd. Er is een stijgende lijn in de waardering van de vakbekwaamheid van de inspecteurs van de Veiligheidsregio's: 95% scoort gemiddeld of goed.

2.2.3 Bouwveiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveiligheidsaspecten in het kader van bouwvergunningtrajecten: bouwkundige maatregelen, technische installaties, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen op objectniveau. Controle tijdens en na de bouw kunnen van deze werkzaamheden deel uitmaken.

Het aantal verstrekte adviezen (incl. controles) bedroeg 1289, vergelijkbaar met de raming. Voor bouwveiligheid zijn wel minder uren besteed, ten gunste van het deelprogramma gebruiksveiligheid. Een van de redenen is dat er minder grootschalige ontwikkelingen zijn geweest, waardoor gemiddeld genomen wat minder capaciteit is ingezet voor bouwplanadvisering.

2.2.4 Gebruiksveiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveilig gebruik van bouwwerken en bij risicovolle en/of grootschalige evenementen, de zogenaamde evenementenadvisering. Daarnaast wordt binnen dit deelprogramma vorm en inhoud gegevens aan brandveilig leven. Brandveilig Leven staat voor samen met partners werken aan bewustwording en gedragsverandering bij burgers en instellingen om de veiligheid en zelfredzaamheid van mensen te vergroten. Met als uiteindelijk doel minder branden, minder slachtoffers en minder schade tegen lagere kosten voor de maatschappij. Ook in 2015 werd ingezet op álle burgers, maar in het bijzonder op burgers die weinig of geen invloed hebben op brandrisico's, deze risico's niet of onvoldoende kunnen inschatten, of onvoldoende handelingsperspectief hebben.

In 2015 zijn in het kader van gebruiksveiligheid 1332 adviezen uitgebracht (252 bouwwerken en 1080 evenementen) en werden 1086 controles uitgevoerd. Er is meer tijd geinvesteerd in gebruiksveiligheid dan geraamd. We zien een toename in de advisering op evenementen, zowel in aantal als in complexiteit. De calamiteit met de monstertruck in Haaksbergen heeft er toe geleid dat er in verschillende gemeenten meer ondersteuning van de VRLN is gevraagd bij het proces van vergunningverlening. We hebben bijna een kwart meer controles uitgevoerd dan geraamd. Controles zijn uitgevoerd voor de categorieën met de hoogste prioriteit (grootste risico) en voor een beperkt deel voor lokaal maatwerk.

Brandveilig leven

Binnen brandveilig leven hebben bijna 9000 mensen deelgenomen aan een van de voorlichtingsactiviteiten; een verdubbeling ten opzichte van 2014 waar de nadruk nog meer lag op het ontwikkeling van voorlichtingsinstrumenten. Belangrijke doelgroepen zijn jongeren en senioren. Op 66 scholen in de regio werd het brandpreventieprogramma uitgevoerd, waarbij ruim 3000 leerlingen hebben deelgenomen. Tijdens de brandpreventieweken in oktober kregen ruim 1000 senioren voorlichting tijdens een bezoek aan een van de brandweerkazernes. Daarnaast werden 23 seniorenpanels gehouden met 400 deelnemers en zijn in 10 zorginstellingen voorlichtingsactiviteiten opgezet rondom brandveiligheid.

2.2.5 Overig risicobeheersing

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio verzorgt de risicocommunicatie, waarmee mensen informatie ontvangen over mogelijke risico's in hun woonomgeving en hoe te handelen bij een ramp of crisis. Met het oog op het kunnen creëren van een (continu) omgevings- en risicobeeld is hiervoor een tool aangeschaft en geïmplementeerd. Dit is een eerste stap in het bouwen/inrichten van een VeiligheidsInformatieCentrum (VIC).

Daarnaast zijn nog een aantal andere activiteiten uitgevoerd die te kenschetsen zijn als algemene beleidsadvisering risicobeheersing.
De Veiligheidsregio onderhoudt een actueel regionaal (brand)risicoprofiel. Dat is wettelijk verplicht. Het vormt de basis voor het nieuwe Beleidsplan 2016-2019 dat de veiligheidsregio op basis van de Wet veiligheidsregio's opstelt. Het nieuwe risicoprofiel en het beleidsplan zijn in 2015 aangeboden aan het algemeen bestuur en worden begin 2016 vastgesteld.
Via het project TOOM (terugdringen ongewenste onechte meldingen) lukte het in 2015 om het aantal uitrukken op loze (automatische) meldingen met 50% terug te dringen.
Prioriteit heeft ook de samenwerking met de RUD. In 2015 hebben we geparticipeerd in de gezamenlijke werkgroep Informatievoorziening en Processen. Resultaat hiervan is dat we een gezamenlijke methodiek probleemanalyse voor brandveiligheid hebben vormgegeven. Deze methodiek wordt vanaf 2016 gehanteerd.

2.3 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

Inhoud

Het programma Veiligheid-incidentbestrijding heeft tot doel adequate hulp en bijstand te verlenen bij brand en andere noodsituaties door brandbestrijding, hulpverlening en coördinatie van de inzet van hulpdiensten. De Veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geoefende, parate en professionele hulpverleningsorganisatie (brandweer) die adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard. Zij coördineert multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschaling)procedures en afspraken. Ook de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) valt hierbinnen.

Het programma kent de volgende 5 deelprogramma's: basisbrandweerzorg, brandweerspecialismen en grootschalig/bijzonder optreden, GHOR, gemeentelijke processen en crisisbeheersing/multidisciplinaire samenwerking.

Ontwikkelingen in 2015

In 2015 is de organisatie van de brandweer doorontwikkeld. De indeling in Noord en Midden is losgelaten en de afdelingen incidentbestrijding (IB) en vakbekwaamheid, materieel en ontwikkeling (VMO) hebben hun intrede gedaan. De brandweer is weer herkenbaar geworden voor de beroeps- en vrijwillige krachten. Het vertrouwen in de wijze van organiseren begint terug te komen. Mede op basis van de visie vrijwilligers is flink geinvesteerd in ontwikkeling en verbinding van de vrijwillige postcommandanten en teamleiders van de repressieve clusters. Tevens is geïnvesteerd in het versterken van de verbinding tussen de afdelingen IB en VMO.

Voor de GHOR en crisisbeheersing werd de start van het jaar 2015 gekenmerkt door de 'nasleep' (nazorg) en evaluatie van het asbestincident in Roermond (december 2014). Beide domeinen werden gedurende het jaar geconfronteerd met een drietal ontwikkelingen die een belangrijke stempel hebben gedrukt op de werkzaamheden:

- maatschappelijke onrust rondom de Belgische kerncentrales in Tihange en Doel;
- de sterke toename van de vluchtelingenstroom;
- vraagstukken in het kader van terrorisme-gevolgbestrijding (n.a.v. aanslagen Parijs).

Wat hebben we bereikt?

Bij de programmaonderdelen worden de geproduceerde aantallen en specifieke ontwikkelingen weergegeven.

Wat heeft het gekost?

Totaal Programma Veiligheid: Incidentbestrijding *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	32.453	32.253	32.239
Baten	-7.795	-6.547	-7.354
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-23.553	-24.387	-24.052
Saldo van baten en lasten	**1.105**	**1.320**	**833**
Stortingen in reserves (regulier)	0	80	284
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-342	-28
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-503
Resultaat voor bestemming	**1.105**	**1.058**	**586**
Resultaatbestemming	-1.105	-1.057	-586
Resultaat na bestemming	**0**	**1**	**0**

2.3.1 Basisbrandweerzorg

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio voert de operationele brandweerzorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren. De regio beschikt hiervoor over 31 brandweerposten, 60 etmaalmedewerkers (beroeps), 60 repressief inzetbare dagdienstmedewerkers (beroeps) en 800 vrijwilligers.

Het repressief brandweer organisatieplan (RBOP) is voorlopig vastgesteld en ligt voor bij de gemeenteraden ter consultatie.Verwachting is dat er begin 2016 een definitief besluit volgt. Achter de schermen is een plan van aanpak voor de implemetatie van het RBOP uitgewerkt zodat na het definitieve besluit meteen met de uitvoering gestart kan worden.
Meer inhoudelijk ligt er een plan van aanpak rondom de ontwikkelingen arbeidshygiëne. De brandweer is al gestart met de uitrol van quick wins en dit zal komende jaren verder vorm krijgen. In 2015 is er door beroeps- en vrijwillige krachten op diverse manieren gewerkt aan het verbeteren van de paraatheid binnen de regio. Er is sinds augustus een regionale maandelijkse paraatheidsrapportage beschikbaar die verder vorm gegeven gaat worden in het kader van informatiegestuurde brandweerzorg. Verbeteren van paraatheid krijgt in 2016 en verder een vervolg en vormt de uitdaging voor de toekomst.
In 2015 hebben we de jeugdbrandweer geregionaliseerd en is de complete “warme” Risico inventarisatie en evaluatie uitgevoerd. Noodzakelijk maatregelen worden in 2016 en verder uitgewerkt op basis van deze evaluatie.

Het aantal uitrukken bedroeg 3313, vergelijkbaar met de afgelopen jaren. In ruim 1000 gevallen betrof het een uitruk voor brand, waarvan 61% in gebouwen. De overige uitrukken betreffen met name hulpverlening/ongevallen (17%), dienstverlening (20%) en uitrukken op basis van een automatisch brandalarm (26%).

2.3.2 Specialismen en grootschalig en bijzonder optreden

Wat hebben we gedaan?

Naast de basisbrandweerzorg voert de Veiligheidsregio specialistische taken uit: de Waarschuwings- en Verkenningsdienst (WVD), Ongeval bestrijding Gevaarlijke stoffen (OGS), waterongevallenbestrijding en natuurbrandbestrijding. Grootschalig optreden heeft betrekking op de inzet van brandweereenheden bij incidenten van grote(re) omvang.
De aantallen voor specialismen en grootschalig/bijzonder optreden zitten verweven in het aantal uitrukken zoals weergegeven bij basisbrandweerzorg (3313).

De werkprocessen en procedures voor waterongevallen en natuurbrand werden in 2015 onder de loep genomen en efficiënter/effectiever ingericht.

2.3.3 GHOR

Wat hebben we gedaan?

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied.

Naast de reguliere activiteiten in het kader van ketenzorg en opleiden/oefenen zijn een aantal specifieke activiteiten opgepakt.
In 2015 zijn alle deelprocessen publieke gezondheid uitgewerkt. Hiermee kon het Procesplan GHOR, als onderdeel van het Regionaal Beleidsplan, worden vastgesteld.
Op alle in de regio georganiseerde 15 C- en 350 B-evenementen is advies uitgebracht, vergelijkbaar met 2014. Nieuw in de evenementenadvisering zijn de zogeheten ‘doorleefsessies’ waarbij mogelijke incidenten worden geoefend. Dit is in 2015 bij enkele C-evenementen uitgetest en wordt in 2016 bij meerdere evenementen gehanteerd.
Met het Rode Kruis en de ziekenhuizen zijn in 2015 nieuwe afspraken gemaakt over grootschalige geneeskundige bijstand.

Regierol pakken en accountmanagement in de ‘witte keten’ waren in 2015 kernbegrippen; de GHOR zit (weer) in het zadel. Alle partners werden getypeerd op basis van het partneranalysemodel van urgentie-macht-legitimiteit. We bouwden ook de samenwerking met GHOR regio Zuid-Limburg en Netwerk Acute Zorg Limburg (NAZL) verder uit.
Met het oog op certificering HKZ (audit begin 2016) zijn beleid, doelen, processen, werkwijzen etc. doorgelicht en verzameld in de bundel “GHOR in beeld”. Ook is de (verplichte) bestuurlijke rapportage GHOR opgesteld en aangeboden. De GHOR is beleidsmatig op orde gemaakt en financieel in control gekomen in 2015.

2.3.4 Gemeentelijke processen

Wat hebben we gedaan?

De Oranje Kolom (gemeentelijke processen) is als vooruit geschoven post van de 15 gemeenten belast met de advisering van de 15 gemeenten op het gebied van Bevolkingszorg. Daarnaast coördineert en regisseert het team de professionalisering van de gemeentelijke kolom in crisisbeheersing.
De Oranje Kolom richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie moeten komen, door middel van opleiding en deelname aan mono- en multidisciplinaire oefeningen.

In 2015 zijn alle gemeentelijke sleutelfunctionarissen opgeleid, getraind én geoefend. Het gaat hierbij om 200 functionarissen verspreid over 17 sleutelfuncties in 14 bovenlokale, 3 interlokale en 8 lokale pools. De sleutelfunctionarissen vanuit de gemeentelijke kolom zijn nu een volwaardige partner in multidisciplinaire oefeningen en inzetten.
Het Team Oranje Kolom heeft in dit kader van vakbekwaamheid als service voor de gemeenten de inkoop georganiseerd voor de 13 oefeningen Team Bevolkings Zorg (TBZ) die zijn gehouden eind 2015 en begin 2016.

Veel aandacht is uitgegaan naar de advisering van gemeenten bij de crisisnoodopvang van vluchtelingen. Tenslotte is er op het gebied van informatiemanagement een slag gemaakt in de doorontwikkeling van het digitale platform voor de Oranje Kolom genaamd het OK-Net, waarin onder andere functionaliteiten worden opgenomen ten behoeve van het verzenden van mediaberichten middels sms en mail.

2.3.5 Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio coördineert de inzet van de multidisciplinaire hulpverlening bij rampen en crises en ze verzorgt de ketenregie. Hieronder vallen de operationele voorbereiding op en daadwerkelijk optreden in noodsituaties. Dit geldt eveneens voor de nazorg en evaluatie.

Naast de reguliere activiteiten in het kader van afstemming en opleiden/oefenen zijn een aantal specifieke activeiten opgepakt. In het oog springend was de meerdaagse multidisciplinaire oefening Waterkracht in het voorjaar. Verder is advies uitgebracht n.a.v. bestuurlijke vragen over de kerncentrale in Tihange en is ingezoomd op de stand van zaken m.b.t. distributieplan jodiumprofylaxe (waarbij VRLN landelijke richtlijnen volgt). In september werd een planningsstaf Vluchtelingen ingericht met alle crisispartners, ten behoeve van informatiemanagement en ondersteuning van gemeenten waar crisisnoodopvang werd gerealiseerd. De aanslagen in Parijs (januari en november) waren aanleiding om met partners samen versneld een Multidisciplinaire Informatie Kaart (MIK) terrorisme te maken. Naast deze binnenvliegende ‘zwarte zwanen’ werden Multidisciplinaire Coördinatieplannen geactualiseerd en convenanten afgesloten (bv. ProRail).

2015 heeft nogmaals de noodzaak aangetoond dat we de multidisciplinaire crisisorganisatie moeten toerusten op de steeds veranderende risico's en dreigingen anno nu. Met het oog op het kunnen creëren van een (continu) omgevings- en risicobeeld is hiervoor vanuit risicocommunicatie (per 2015 ingebed in de afdeling Crisisbeheersing) een tool aangeschaft en geïmplementeerd. Dit is een eerste stap naar de inrichting van een VeiligheidsInformatieCentrum (VIC).
In 29 incidenten werd opgeschaald naar GRIP (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure); een werkwijze waarmee bepaald wordt hoe de coördinatie tussen hulpverleningsdiensten verloopt. Centrale gedachte in deze procedure is dat grotere incidenten anders afgehandeld moeten worden dan kleinere, omdat er meer middelen en bestuurslagen betrokken raken. In 2015 werd er 20 maal opgeschaald naar GRIP 1, 8 maal naar GRIP 2 en éénmaal naar GRIP 3 (ongeval tankwagen zoutzuur A73). In vergelijking tot 2014 waren er minder grootschalige incidenten.

2.4 Programma Meldkamer

Inhoud

De meldkamer (Brandweer) verzorgt de aanname en afhandeling van meldingen en aanvragen om hulpverlening, waaronder 112-meldingen. De meldkamer zorgt voor alarmering van eenheden en functionarissen en regelt verdere opschaling. Tijdens operationeel optreden ondersteunt de meldkamer de repressieve inzet.

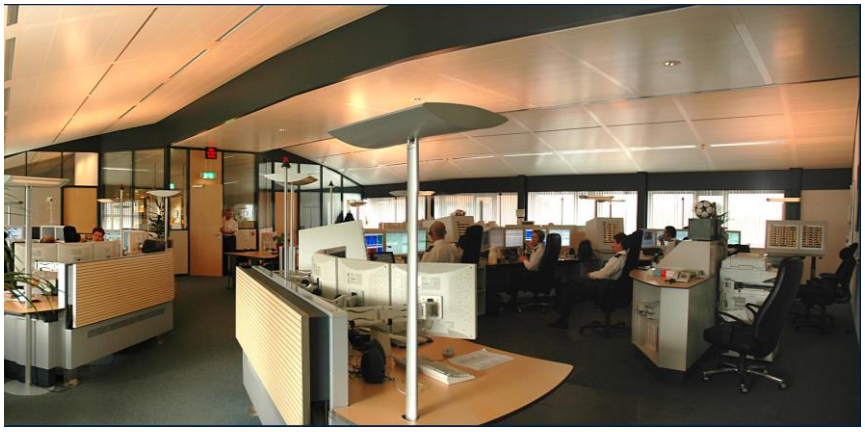

Wat hebben we bereikt?

Meldingen van branden en incidenten worden snel en adequaat verwerkt. Geproduceerde aantallen en specifieke ontwikkelingen worden hieronder weergegeven.

Wat hebben we gedaan?

In het kader van het project LMO (Landelijke Meldkamer Organisatie) zullen de meldkamers van de Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord worden samengevoegd in een nieuwe meldkamer die in Maastricht gevestigd wordt. De verhuizing zal naar verwachting medio 2016 worden afgerond.
In 2015 verwerkte de meldkamer 2789 prio-1 meldingen, waarbij de norm 'binnen 1 minuut verwerken' tot 1 mei in 90% van de gevallen werd gehaald. In mei werd de zogeheten '1-minuutverificatie' ingevoerd, dat wil zeggen dat eerst geverifieerd wordt of een melding reëel is en tot een alarmering moet leiden. Na een dip in het normpercentage (71%) is weer een opgaande lijn te constateren naar 84% in december.

Wat heeft het gekost?

Totaal Programma Meldkamer *(bedragen in duizenden euro's)*

310316

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	1.975	1.911	1.947
Baten	-540	-476	-536
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-1.363	-1.350	-1.350
Saldo van baten en lasten	**72**	**86**	**61**
Stortingen in reserves (regulier)	0	5	63
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-22	-2
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-31
Resultaat voor bestemming	**72**	**69**	**92**
Resultaatbestemming	-72	-68	-92
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

2.5 Programma Centraal meld- en actiepunt

Ontwikkelingen in 2015

Het CMA bewaakt de toegang van cliënten naar de maatschappelijke opvang, voert regie over de in-, door- en uitstroom naar en vanuit de maatschappelijke opvanginstellingen naar de hoogst haalbare woonsituatie van een individu en het vervult een consultfunctie voor preventie en herstel van cliënten. Het werkgebied van het CMA omvat geheel Noord- en Midden-Limburg. In 2015 hebben wij een verschuiving gezien in behoefte. Dit wordt veroorzaakt door onder andere: Bedden afbouw GGZ en AWBZ; Transities sociale domein, zowel bij gemeenten als bij relevante organisaties; Spoorboekje/ bovenregionaal knooppunt Centrumgemeente Venlo; Indicatieverschuiving van AWBZ naar WMO; Onrust in de keten door bovengenoemde ontwikkelingen.

EEN VEILIG THUIS Daar maak je je toch sterk voor?

Wat hebben we gedaan?

De opvallende activiteiten en ontwikkelingen van 2015 waren:

- Mede vormgeven van het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord (ZVH LN, deelname aan overleggen, samenvoegen van personele kwaliteiten en expertise, inrichten van diverse werkprocessen);
- Integratie van casusoverlegsysteem Gcos (t.b.v. delen van cliënt informatie);
- Deelname Innovatietafels;
- Verbindingen zoeken (Veiligheidshuis Midden-Limburg, Veilig Thuis op casusniveau, GGD voor verwarde personen en collectieve preventie);
- Keten ondersteunend in de weg vinden binnen de nieuwe sociale domeinen;
- Nieuwe ketenpartners integreren in de processen rondom de doelgroep Maatschappelijke Ondersteuning (MO);
- Uitbouwen van een sluitende keten rondom dak- en thuislozen (bijvoorbeeld een Veldtafel Roermond);
- Monitoring en indicatoren opgezet voor MO;
- Inrichten van het proces indiceren MO;
- Indiceren/ beoordelen van aanvragen voor de maatwerkvoorziening MO (60 maal vanaf september 2015);
- Een flinke toename in consultatievragen uit het werkveld door de transitie sociaal domein.

Wat heeft dat gekost?

Totaal Programma Centraal Meld- en Actiepunt *(bedragen in duizenden euro's)*

310316

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	573	580	507
Baten	0	0	0
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-573	-582	-582
Saldo van baten en lasten	**0**	**-2**	**-76**
Stortingen in reserves (regulier)	0	2	92
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	0	-1
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-12
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**3**
Resultaatbestemming	0	0	-3
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de ingezette versterking van de financiële functie, het in control komen van de organisatie en daarmee het bewerkstelligen van financiële stabiliteit. Risicomanagement heeft tot doel om bewust om te gaan met risico's, deze systematisch in beeld te brengen en waar mogelijk beter te beheersen. Daarbij is belangrijk om op een integrale manier te werken. De essentie van risicomanagement is niet zozeer het vermijden van risico's, maar vooral het identificeren en managen van risico's en de gevolgen daarvan die van invloed zijn op de organisatiedoelstellingen.

Kaderstelling

In de Nota Risicomanagement en Reserves en Voorzieningen is een uitwerking gegeven van Risicomanagement binnen de Veiligheidsregio en de doorwerking hiervan in de inrichting van de voorzieningen en de reserves.
Het Algemeen Bestuur heeft in zijn vergadering van 17 april 2015 ingestemd met het implementeren van de in de notitie uitgewerkte systematiek ten aanzien van risicomanagement en reserves en voorzieningen binnen de veiligheidsregio. Tevens heeft het AB besloten tot herbestemming van een aantal specifiek benoemde reserves ten behoeve van een algemene risicoreserve (vrij beschikbare reserve), waarbij een norm van 2% (zijnde € 1,2 miljoen) van de omvang van de begroting als voorlopige omvang wordt vastgesteld voor de opvang van de financiële gevolgen van risico's. Deze herijking is met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 geëffectueerd.

Risicomanagement

Binnen risicomanagement is de eerste stap het bepalen van de strategische risico's. De belangrijkste strategische risico's van de veiligheidsregio breed zijn in beeld gebracht op basis van een inventarisatie aan de hand van het INK-model. Dit heeft geleid tot een eerste overzicht waarin 16 risico's zijn benoemd. In onderstaand schema zijn deze risico's gerangschikt binnen de velden van het INK-model.

Aandachtsvelden INK-model	Strategische risico's
Leiderschap & cultuur	1. Vermogen tot veranderen (cultuur) 2. Communicatie
Strategie & beleid	3. Organisatie in control
Medewerkers	4. Kwaliteit personeel 5. Kwantiteit personeel 6. Ziekteverzuim 7. Opleiden en oefenen
Middelen	8. Bezuinigingen (rijk en gemeenten) 9. Financiële claims
Processen	10. Kennisdeling 11. Integriteit beveiliging data 12. Continuïteit 13. Nakomen afspraken/DVO
Marktontwikkelingen, klanten en partners	14. Samenwerken keten
Maatschappelijke ontwikkelingen	15. Demografische ontwikkelingen
Bestuur en financiers	16. Invloed lokale en regionale politiek

In een volgende stap zijn deze risico's gescoord op kans en impact. Kans is de waarschijnlijkheid dat het risico zich voor zal doen en impact is het effect dat het risico heeft op het realiseren van de doelstellingen van de VRLN. Aan beide wordt een score toegekend in een range van 1 tot 5, waarbij 1 staat voor zeer klein en 5 voor zeer groot.

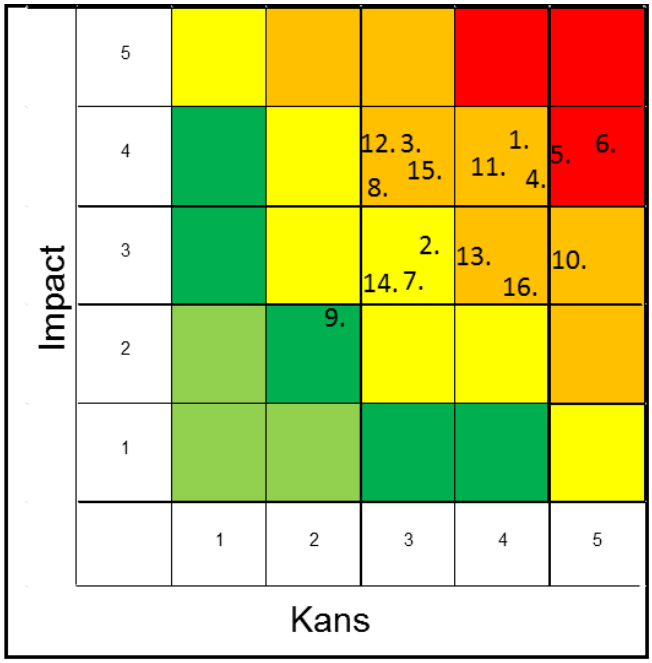

Uit het scoren van de geïnventariseerde risico's blijkt dat de risico's op het gebied van medewerkers (ziekteverzuim, kwaliteit en kwantiteit personeel) en verandervermogen als grootste risico's worden gewaardeerd.

Binnen de boven beschreven systematiek worden enkele specifieke risico's benoemd die binnen de bovengenoemde 1,2 miljoen kunnen worden opgevangen en risico's die niet kunnen worden opgevangen.

Binnen de beschikbare weerstandscapaciteit

Nakomen afspraken/DVO

A) Afrekenrisico Centrale Werkplaats Venlo
Over het exploitatiesaldo van de Centrale Werkplaats over de jaren 2011 t/m 2014 bestaat met de gemeente Venlo een dispuut. Het totale risico bedraagt circa € 178.000.

B) Contract Forensische Geneeskunde
Met de politie is een contract afgesloten voor de levering van diensten op het gebied van forensische geneeskunde. Medio 2016 dient het contract te worden verlengd. De totale omvang van het contract bedraagt circa 400 k.

C) Met diverse gemeenten zijn contracten afgesloten voor extra dienstverlening. In geval van beëindiging leidt dit tot frictiekosten. De totale omvang van de dientverlening bedraagt circa € 500.000.

Ziekteverzuim

D) Het ziekteverzuim binnen de afdeling JGZ ligt boven de gecalculeerde hoogte. In combinatie met een krappe arbeidsmarkt en een forse toename van werkzaamheden als gevolg van de hoge instroom van vluchtelingen leidt dit ertoe dat de uitvoering van de wettelijke taken onder druk staat. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Samenwerken keten

E) De uitvoering van (een deel van) onze taken wordt bij externe partijen belegd (bijvoorbeeld RUD). Dit leidt tot een versnippering en uitholling van taken en heeft als gevolg dat er onduidelijkheid binnen de keten bestaat over de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge afstemming tussen partijen. Het niet meer uitvoeren van taken kan frictiekosten tot gevolg hebben. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Buiten de bestaande weerstandscapaciteit

Financiële claims

A) In het kader van de uitvoering van de brandweertaken is de veiligheidsregio aansprakelijk gesteld voor de schade die is ontstaan bij een bedrijfsbrand in Venlo. In diverse gerechtelijke uitspraken is de veiligheidsregio in het gelijk gesteld. Tegen de laatste uitspraak is door de tegenpartij hoger beroep aangetekend. De omvang is niet nader te duiden.

Samenwerken keten

B) Financiering en landelijke ontwikkelingen meldkamerdomein. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

C) Binnen de regio is sprake van een versnippering van taken en van onduidelijkheden in de rol en aansturing rondom het CMA. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

De volgende stap is het verder analyseren en waar mogelijk kwantificeren van de risico’s en het bepalen van bijbehorende risicostrategieën. Dit zal in 2016 verder worden uitgewerkt.

De opzet is om bij het opstellen van de programmabegroting een risico-inventarisatie uit te voeren en bij het opstellen van de jaarstukken verantwoording af te leggen over de activiteiten in het kader van risicomanagement van de risico's uit de programmabegroting en eventuele ontwikkelingen binnen deze risico's. In de tussentijdse rapportage worden alleen risico's gemeld die nieuw zijn of die significant afwijken. Dit cyclisch traject zal voor het eerst plaatsvinden voor het begrotingsjaar 2017.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de veiligheidsregio de nadelige gevolgen van risico's kan opvangen. Het gaat hierbij om tegenvallers die de continuïteit van de uitvoering van taken in gevaar brengt. Het weerstandsvermogen geeft aan wat de verhouding is tussen de beschikbare hoeveelheid en de benodigde hoeveelheid geld. In hoeverre de veiligheidsregio in staat is om de financiële tegenvallers op te vangen hangt af van de risico's die de veiligheidsregio loopt en van de middelen die de organisatie vrij kan maken om risico's op te vangen.
De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is.
Het algemeen bestuur heeft besloten om een algemene reserve te vormen van 2% van de omvang van de begroting, zijnde € 1,2 miljoen. Uit de analyse van de balanspositie na verwerking van de resultaten blijkt dat de omvang van "vrij" besteedbare reserves deze ondergrens overschrijdt en ultimo 2015 circa € 2 miljoen bedraagt.

Financiële kengetallen

Netto schuldquote
De netto schuldquote is de verhouding tussen de schulden van de organisatie onder aftrek van de vlottende activa en het totaal van de baten van de organisatie verminderd met eventuele onttrekkingen aan reserves.
Voor de opbouw van het kengetal kan een correctie voor de financiële activa achterwege blijven daar de VRLN niet over dergelijke uitzettingen beschikt.
De relevantie van dit kengetal wordt bepaald door de mate waarin de organisatie de activa heeft gefinancierd in relatie tot de begrotingsomvang.

Solvabiliteit
Onder solvabiliteit wordt verstaan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal van het vermogen, ergo het totaal van de passiva.

Structurele exploitatieruimte
Onder de structurele exploitatieruimte wordt verstaan de verhouding tussen het saldo van structurele lasten en baten verhoogd met het saldo van de structurele onttrekking aan reserves en het totaal van de baten exclusief de onttrekking aan reserves.

Dit verhoudingsgetal geeft aan de mate waarin de structurele lasten onderdeel uitmaken van de begroting , idealiter is dit verhoudingsgetal nul of positief. .Immers dan worden de structurele lasten gedekt door structurele baten .

Bovengenoemde kengetallen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen	*(in percentages)*
	Realisatie 2015
netto schuldquote	70,3%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	70,3%
solvabiliteitsratio	5,4%
structurele exploitatieruimte	-4,4%

3.2 Bedrijfsvoering

De organisatiedynamiek van de afgelopen jaren heeft gevolgen gehad voor de bedrijfsvoering. Net als in 2014 heeft ook het jaar 2015 in het teken gestaan van “de basis op orde” krijgen. In 2015 is sterke focus gelegd op de financiële functie. De doorontwikkeling van planning en control is verder vorm gegeven, het instrumentarium als ook de systemen en de organisatie zijn gereviseerd en meer toegerust voor de functie die ze moeten vervullen.
De ondersteunende processen en de bedrijfsvoering zijn beter afgestemd op de prioriteiten die de primaire processen stellen.

3.2.1 Governance

De juridische vormgeving van de veiligheidsregio is aangepast. Op 23 oktober 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om de gemeenschappelijke regeling, die de juridische basis van de veiligheidsregio vormt, te wijzigen. De nieuwe regeling voorziet in een bestuursmodel met bestuurscommissies waarin de inhoudelijke onderwerpen aan de orde komen. In de bestuurscommissie veiligheid worden de taken ingevolge de wet veiligheidsregio’s belegd, in de bestuurscommissie Gezondheid de taken ingevolge de wet publieke gezondheid. Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur behouden hun toezichthoudende taken. Het algemeen bestuur legt verantwoording af aan de gemeenten.

3.2.2 Harmonisatie

In afgelopen jaar hebben de gemeenten nieuwe afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten van de Veiligheidsregio. Besloten is tot invoering van 3 verschillende kostenverdeelsleutels: een voor het onderdeel veiligheid, een voor het onderdeel huisvesting veiligheid en een voor het onderdeel gezondheid. De nieuwe verrekensystematiek gaat op 1 januari 2017 in. Hierbij geldt een invoeringstraject van vier jaar waarbij de verschillen tussen de oude bijdrage systematiek en de nieuwe in gelijke stappen worden overbrugd.

3.2.3 Visitatie

De wet veiligheidsregio's bevat de verplichting dat elke veiligheidsregio eenmaal per 5 jaar wordt gevisiteerd. Vistatie vindt plaats aan de hand van landelijk bepaalde thema's op basis van een zelfbeschrijving, een zelfevaluatie en interviews met een externe commissie, bestaande uit deskundigen uit andere regio's en partnerorganisaties. Eind november 2015 is de veiligheidsregio Limburg-Noord gevisiteerd. Het eindrapport van de visitatiecommissie is begin 2016 verschenen. Het bevat een aantal verbetervoorstellen die bij de verdere ontwikkeling van de organisatie zullen worden meegenomen.

3.2.4 HKZ

In verband met expiratie van de huidige HKZ-certificering is medio 2015 een nieuw traject voor de GGD gestart. Dit traject wordt in 2016 afgerond.

3.2.5 Informatiemanagement

In 2015 is het informatiebeleid van de veiligheidsregio vastgesteld. Dit beleid geeft invulling aan de rol van de informatievoorziening bij het realiseren van de ambities van de veiligheidsregio. Om dit te bereiken is er geïnvesteerd in VRLN intelligence. Dit betekent dat we een zogenoemd digitaal platform hebben gerealiseerd waar we data kunnen verbinden, beheren en beveiligen. Ook realiseren we de Mobiele Operationele Informatievoorziening voor de Brandweer.
Informatiebeveiliging heeft ook onze aandacht. In lijn met de landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving neemt de behoefte aan grip op en kennis over privacy, beveiliging van informatie en beheer toe. We hebben daartoe een quickscan informatiebeveiliging uitgevoerd van waaruit we gericht maatregelen kunnen treffen om de informatiebeveiligingsrisico's te mitigeren.

3.2.6 Financiën

2015 staat in het teken van het verder in control komen. In de opstelling van de begroting zijn de financiële stromen verder ontrafeld en zijn de collectieve producten benoemd en in de begroting vormgegeven. De gehele operatie heeft geleid tot een beter inzicht in de resultaat-middelen verhoudingen en de bottom-up sturing daarop. Ervaring leert dat dit proces veel tijd vraagt en nog in de komende jaren verder vorm gegeven moet worden. Een uitgebreide inzet van planning en control is hierbij randvoorwaarde.
Afgelopen jaar hebben er tussentijdse afsluitingen, softclosures , plaatsgevonden, die met de portefeuillehouder financiën zijn besproken. Deze resultaatbepalingen dragen bij aan het sneller en beter bijsturen van de financiële ontwikkelingen.

Voor de toepassing en uitvoering van een aantal fiscale ontwikkelingen op het gebied van de loonbelasting, WKR en Vennootschapsbelasting zijn stappen gezet om individueel of samen met collega organisaties de voorbereiding en uitvoering ter hand te nemen.

3.2.7 Personeel

In 2015 is een start gemaakt met de vervanging van het Personeelsinformatiesysteem. Met de inzet van een breed geformeerde projectgroep is marktverkenning uitgevoerd en een Programma van Eisen geformuleerd. Met de realisatie van de E-HRM maakt de organisatie een vervolgstap in de ontwikkeling naar Self-control en Management Control op het personele domein. Voor wat betreft ARBO zijn belangrijke stappen gezet met het inventariseren en uitvoeren van verbeterstappen op grond van de uitgevoerde RIE's. Het ziekteverzuim blijft in bepaalde onderdelen van de organisatie onverminderd hoog. De hoogte van het verzuim wordt in belangrijke mate bepaald door het langdurig verzuim en bedraagt gemiddeld 5,39 %. Op regelmatige basis vindt hierover terugkoppeling plaats aan het management en worden trajecten voor de terugdringing hiervan vormgegeven. Het resultaat hiervan laat zich nog niet in de cijfers zien. In de onderstaande tabel valt op dat er een lichte daling van het aantal medewerkers is tegen een stijging van het aantal FTE. Een en ander is het gevolg van de ingezette maatregelen om naar grotere dienstverbanden te streven. Daarnaast zijn meer vacatures ingevuld dan op de peildatum van voorgaand jaar, waardoor de feitelijke bezetting toeneemt.

In de volgende tabel is de omvang en samenstelling van het personeel aangegeven.

Omvang en samenstelling van het personeel	**01-01-2016**		**01-01-2015**	
	Aantal	%	Aantal	%
Werknemers	604		615	
Fte	497,6		489,3	
Mannen	240	39,7	247	40,2
Vrouwen	364	60,3	368	59,8
Fulltime	260	43	264	42,9
Parttime	344	57	351	57,1
Vrijwilligers (brandweer)	814		807	
Ziekteverzuim overall		5,39		4,18

3.2.8 Automatisering

In 2015 heeft de aanbesteding en inkoop van microsoft licenties zijn beslag gekregen. Door scherp inkopen zijn vermeende kostenstijgingen voorkomen. Voor de verdere uitrol van mobility heeft de organisatie het "choose your own device" concept gekozen.

3.2.9 Materieel en Gebouwenbeheer

De huurovereenkomsten voor de consultatiebureaus, evenals onderhuurcontracten zijn gerationaliseerd. Dit heeft geleid tot structurele minderkosten. In 2015 is tevens een inventarisatie uitgevoerd naar de kwaliteit en staat van onderhoud van de brandweerlocaties ter voorbereiding van de integratie van de huisvestingskosten in de begroting van de veiligheidsregio. Hiertoe zijn diverse gesprekken met de gemeenten gevoerd.

Op basis van deze inventarisatie zijn meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) opgesteld en zijn de achterstanden in kaart gebracht. Op grond van het principe "schoon door de poort" zullen deze locaties vanaf 1 januari 2017 onderdeel vormen van de brandweerorganisatie.

Voor de hoofdlocaties van de veiligheidsregio zijn onderhoudsplannen opgesteld en zijn inmiddels voorzieningen gevormd.

Het gebruik van de hoofdlocaties wordt momenteel nader onderzocht. Inzet hierbij is te komen tot een effectievere inzet van de beschikbare ruimte en hiermee te realiseren besparing.

3.2.10 Inkoopfunctie

De positie van de inkoopfunctie is versterkt. Door meer te werken met raamcontracten en grote inkooptrajecten uit te voeren met strategische partners als Inkoopcentrum Zuid, Zebralim en FLIB zijn structurele kostenbesparingen gerealiseerd, onder meer op het gebied van personele en materiele verzekeringen, licenties, kantoorartikelen, voertuigen, schoonmaak en multifunctionals.

3.3 Kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de Veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen).

a. Het beleidskader
Het beleidskader voor het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt momenteel geactualiseerd. Als onderdeel van het project integraal materieel- en gebouwenbeleid is in 2015 gewerkt aan een kaderbeleidsnota. Het inhoudelijk beleid met betrekking tot materieel, huisvesting en accommodaties wordt verder uitgewerkt.

b. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
De veiligheidsregio heeft een aantal gebouwen in beheer en eigendom. Na het stopzetten van het Btw Compensatiefonds heeft de veiligheidsregio de kazernes in de gemeenten Echt-Susteren (post Echt), Gennep, Mook en Middelaar, Venlo (post Venlo) en Weert (post Weert) per 1 januari 2014 in eigendom overgenomen. Uitgangspunt daarbij was dat de aankoop budgettair neutraal plaatsvond. De exploitatielasten worden separaat afgerekend met de betreffende gemeenten. Met de overname is een bedrag van € 1.033.000 aan lasten gemoeid. Dit bedrag blijft buiten de gemeentelijke bijdrage en wordt met de vijf betrokken gemeenten afzonderlijk afgerekend.

In het algemeen bestuur van 27 oktober 2015 is besloten de huisvestingslasten van de brandweergebouwen integraal onderdeel te laten zijn van de VRLN begroting. Dit betekent dat met ingang van 2017 de niet in eigendom zijnde gebouwen gehuurd worden tegen gelijke voorwaarden, conform een uniform huurcontract. Er is niet voor gekozen om de gebouwen in eigendom over te nemen behalve de panden die al overgenomen waren.

Met ingang van 2017 zijn de exploitatielasten dan integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. Voor wat betreft groot onderhoud worden de lasten daarvan in rekening gebracht bij de gemeenten, maar het onderhoud wordt uitgevoerd door de veiligheidsregio.

c. De financiële consequenties
Voor het groot onderhoud aan de reguliere gebouwen van de veiligheidsregio zijn bestemmingsreserves gevormd. De storting hierin bedraagt € 139.926. Per 31 december 2015 zijn deze bestemmingsreserves weer omgezet in onderhoudsvoorzieningen. Dit omdat in 2015 de onderhoudsplannen voor de drie betreffende gebouwen geactualiseerd zijn en vanaf 2016 het onderhoud via deze voorzieningen gaat lopen. De totale omvang van de onderhoudsvoorzieningen per 31 december 2015 bedraagt € 1.075.792.
De veiligheidsregio heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegseweg 42	Venlo
Oude brandweerkazerne Venlo	Nijmeegseweg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (3DS)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Quadrivium)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Mook	Veldweg	Mook
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savornin Lohmanstraat	Weert

3.4 Financiering

Het beleid van de veiligheidsregio inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is in de vergadering van het dagelijks bestuur van 16 december 2010 aangepast aan de gewijzigde regelgeving. Naast de voorschriften uit hoofde van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) zijn de belangrijkste punten:

- het uitzetten van overtollige geldmiddelen gebeurt uitsluitend bij instellingen die voldoen aan de eisen die worden gesteld in de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden zoals ministerieel vastgesteld op grond van artikel 2, lid 2, van de Wet financiering decentrale overheden;
- overtollige geldmiddelen worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het eind van de looptijd in tact is;
- derivaten worden niet gebruikt;
- overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in euro;
- Voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm gelden de wettelijke waarden. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur indien de kasgeldlimiet of de renterisiconorm dreigt te worden overschreden.

De regels ter uitvoering van deze beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)
De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

Kasgeldlimiet (vlottende schuld)
Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vlottende schuld voor het jaar 2015.

Kasgeldlimiet *(bedragen in duizenden euro's)*

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	4.000	3.000	4.000	3.633
2. Vlottende middelen	422	396	444	369
3. Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1-2)	3.578	2.604	3.556	3.264
4. Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	4.936	4.936	4.936	4.936
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	1.358	2.332	1.380	1.672
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-

In 2015 is ruimschoots voldaan aan de norm voor de kasgeldlimiet (plafond voor korte financiering < 1 jaar) op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (“wet fido”).

Renterisiconorm (vaste schuld)
Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vaste schuld.

Berekening rente risiconorm *(bedragen in duizenden euro's)*

	2015
1 renteherzieningen	0
2 aflossingen	3.414
3 renterisico (1)+(2)	3.414
(4) renterisiconorm	12.040
(5a)= (4>3) ruimte onder renterisiconorm	8.626
(5b)= (3>4) overschrijding van de renterisiconorm	
Berekening renterisiconorm (4)	
(4a) begrotingstotaal jaar t	***60.199***
(4b) percentage regeling	20%
(4)=(4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar T	12.040

De renterisiconorm is het bedrag ter grootte van 20% van het totaal van het begrotingstotaal van 2015. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. Dit is niet het geval.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie
De bestaande vaste geldleningen in combinatie met kortlopende geldleningen, reserves en voorzieningen en het betalingsritme van de gemeenten zijn voldoende gebleken om de lopende uitgaven inclusief investeringen te bekostigen.

Rentekosten en renteopbrengsten
In 2015 zijn de volgende renteopbrengsten en rentekosten gerealiseerd:

Rentekosten:	
Rente vaste geldleningen	€ 861.803
Rente eigen financieringsmiddelen	€ 32.823
Rente kortlopende geldleningen/rekening courant	€ 3.562
Renteopbrengsten:	
Rente rekening courant/spaarrekeningen	€ 68

Deel C Jaarrekening

4 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2015 *(bedragen in duizenden euro's)*

ACTIVA		31 december 2015		31 december 2014
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		**0**		**0**
Materiële vaste activa		**44.472**		**45.363**
- Investeringen met een economisch nut	44.472		45.363	
Financiële vaste activa		**0**		**0**
TOTAAL VASTE ACTIVA		**44.472**		**45.363**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**31**		**33**
- Gereed product en handelsgoederen	31		33	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**3.161**		**2.771**
- Vorderingen op openbare lichamen	2.495		1.985	
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	506		568	
- Overige vorderingen	160		218	
Liquide middelen		**175**		**447**
- Kassaldi	8		3	
- Banksaldi	167		444	
Overlopende activa		**1.240**		**930**
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0		0	
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	1.240		930	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**4.607**		**4.180**
TOTAAL ACTIVA		**49.079**		**49.543**

Balans per 31 december 2015 *(bedragen in duizenden euro's)*

PASSIVA		31 december 2015		31 december 2014
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**3.061**		**4.347**
- Algemene reserve	534		0	
- Bestemmingsreserves	2.528		4.338	
- Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	0		9	
Voorzieningen		**1.334**		**467**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0		270	
- Egalisatievoorzieningen	1.232		46	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	102		151	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer		**31.783**		**35.417**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.783		35.197	
- Overige schulden	0		221	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**36.178**		**40.231**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**6.127**		**3.929**
- Kasgeldleningen	4.700		2.000	
- Banksaldi	0		0	
- Overige schulden	1.427		1.929	
Overlopende passiva		**6.774**		**5.383**
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	5.539		4.147	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	353		249	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	881		987	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**12.901**		**9.312**
TOTAAL PASSIVA		**49.079**		**49.543**

5 Het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2015

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
1. Gezondheid	20.874	20.072	20.479
2. Veiligheid: Risicobeheersing	5.162	4.908	5.028
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	32.453	32.253	32.239
4. Meldkamer	1.975	1.911	1.947
5. CMA	573	580	507
Totaal lasten programma's	**61.037**	**59.725**	**60.199**
Totaal lasten	**61.037**	**59.725**	**60.199**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
1. Gezondheid	-4.072	-4.498	-5.163
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-907	-812	-968
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-7.795	-6.547	-7.354
4. Meldkamer	-540	-476	-536
5. CMA	0	0	0
Totaal baten programma's	**-13.314**	**-12.332**	**-14.021**
Baten gemeentelijke bijdragen			
1. Gezondheid	-16.289	-14.997	-14.999
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-4.098	-3.910	-3.910
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-23.553	-24.387	-24.052
4. Meldkamer	-1.363	-1.350	-1.350
5. CMA	-573	-582	-582
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**-45.876**	**-45.226**	**-44.893**
Totaal baten	**-59.190**	**-57.558**	**-58.913**
Saldo (excl. mutaties reserves)			
1. Gezondheid	513	577	318
2. Veiligheid: Risicobeheersing	157	186	150
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	1.105	1.320	833
4. Meldkamer	72	86	61
5. CMA	0	-2	-76
Totaal programma's	**1.847**	**2.167**	**1.286**
Saldo van baten en lasten	**1.847**	**2.167**	**1.286**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	188	698
Toevoegingen aan algemene reserve (lasten)	0	1.262	1.262
Onttrekking aan te vervallen bestemmingsreserves (baten)	0	-1.262	-1.262
Onttrekkingen aan reserves (regulier) (baten)	0	-587	-59
Onttrekkingen aan reserves (verschuiving naar voorziening)	0	0	-1.076
Resultaatbestemming	-1.847	-1.766	-849
Gerealiseerde resultaat	**0**	**1**	**-0**

6 Toelichtingen

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De veiligheidsregio dient als gemeenschappelijke regeling te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften zoals deze ook voor gemeenten gelden. Deze voorschriften zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

De waarderingsgrondslagen zijn bepaald aan de hand van het BBV dan wel aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer aanvaarde normen.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

6.1.1 Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

6.1.2 Vaste activa

De materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met eventuele bijdragen van derden, onttrekkingen aan de reserves en/of voorzieningen en de afschrijvingen. De activa met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht. Afschrijving van de activa (lineair) vindt plaats in het jaar na aanschaf en met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaats gevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De veiligheidsregio heeft de afschrijvingstermijnen bepaald in de financiele verordening ex art. 212 GW. De feitelijk gehanteerde termijnen zijn veelal bepaald aan de hand van de geldende termijnen op het moment van overname van de activa vanuit de gemeenten (met name districtsvorming). In de staat van activa worden als gevolg hiervan verschillende afschrijvingstermijnen voor vergelijkbare activa gehanteerd, zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	5 tot 44 jaar
Vervoermiddelen	5 tot 20 jaar
Machines, apparaten en installaties	3 tot 40 jaar
Overige materiële vaste activa	3 tot 30 jaar

6.1.3 Vlottende activa

Voorraden
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostenprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de betaalde inkoopprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar
De vorderingen op openbare lichamen, rekening courant verhouding met het Rijk en de overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijke wordt een voorziening in mindering gebracht voor verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

6.1.4 Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit een Algemene reserve en bestemmingsreserves.
Binnen de bestemmingsreserves is een onderscheid gemaakt tussen reserves met een specifiek bestedingsdoel en bestemmingsreserves die zijn gevormd ter dekking van eerder gedane investeringen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf kapitaalgoederen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

6.1.5 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2 Toelichting op de balans

6.2.1 Immateriële vaste activa

De VRLN kent geen immateriële vaste activa.

6.2.2 Materiële vaste activa

De VRLN kent slechts investeringen met een economisch nut. De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Materiële vaste activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Gronden en terreinen	1.596	1.596
Bedrijfsgebouwen	25.829	27.213
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	43	45
Vervoermiddelen	12.465	11.769
Machines, apparaten en installaties	1.403	1.464
Overige materiële vaste activa	3.136	3.275
Totaal	**44.472**	**45.363**

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer.

Verloopoverzicht materiële vaste activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde 31-12-2014	Verschuiving categorieën	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	1.596	0	0	0	0	0	0	1.596
Bedrijfsgebouwen	27.213	-307	34	0	1.112	0	0	25.829
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	45	0	0	0	2	0	0	43
Vervoermiddelen	11.769	4	2.392	0	1.701	0	0	12.465
Machines, apparaten en installaties	1.464	135	308	0	503	0	0	1.403
Overige materiële vaste activa	3.275	167	485	0	789	0	4	3.136
Totaal	**45.363**	**0**	**3.219**	**0**	**4.107**	**0**	**4**	**44.472**

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Overzicht van investeringen in 2015 met een investeringsbedrag groter dan € 100.000 *(bedragen in duizenden euro's)*

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief besteed t/m 2015
Hoogwerker Venlo	787	513	513
Autoladder Venray	802	165	780
Tankautospuit Sevenum	363	203	203
Tankautospuit Baarlo	363	203	203
Tankautospuit Maasbree	363	203	203
Tankautospuit Kessel	363	329	358
Tankautospuit Weert (23.4432)	363	203	204
Tankautospuit Weert (23.4431)	363	216	216
Personeel- en Materieelvoertuigen (drie voertuigen)	269	121	121
Dienstauto's (negen voertuigen)	278	224	224
Subtotaal investeringen groter dan € 100.000	**4.314**	**2.382**	**3.026**

De hoogwerker van Venlo en een vijftal tankautospuiten betreft investeringen welke nog niet zijn afgerond, maar waarvoor ook in 2016 nog uitgaven zullen plaatsvinden. Naast de investeringen in bovenstaand overzicht zijn nog diverse kleinere investeringen uitgevoerd. Deze hebben onder andere betrekking op overige brandweermaterieel en ICT.

6.2.3 Financiële vaste activa

De VRLN heeft geen financiële vaste activa.

6.2.4 Vlottende activa

Voorraden *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Gereed product en handelsgoederen	31	33
Totaal	**31**	**33**

Deze voorraden betreffen vaccins.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Vorderingen op openbare lichamen	2.495	1.985
Rekening-courant verhouding met het rijk	506	568
Overige vorderingen	160	218
Totaal	**3.161**	**2.771**

Voor de rekening-courantverhouding met het rijk worden hieronder weergegeven het drempelbedrag voor het begrotingsjaar 2015 en voor ieder kwartaal het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de VRLN buiten ’s Rijks schatkist is aangehouden.

In 2015 is het niet noodzakelijk gebleken om een voorziening voor oninbare vorderingen in mindering te brengen op de vorderingen.

Wet financiering decentrale overheden *(bedragen in duizenden euro's)*

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	422	333	267	254
Drempelbedrag	449	449	449	449
Ruimte onder drempelbedrag	27	116	182	195
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquide middelen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Kassaldi	8	3
Banksaldi	167	444
Totaal	**175**	**447**

Overlopende activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	1.240	930
Totaal	**1.240**	**930**

6.2.5 Vaste passiva

Eigen vermogen

In de vergadering van 17 april 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om de indeling van reserves te herzien. In dat kader heeft er een clustering van reserves plaatsgevonden onder de noemer Algemene reserve.
Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Algemene reserve	534	0
Bestemmingsreserves	2.528	4.338
Gerealiseerde resultaat	0	9
Totaal	**3.061**	**4.347**

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Verloopoverzicht reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2014	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2015
Algemene reserve	0	1.274	749	9	0	534
Totaal algemene reserve	**0**	**1.274**	**749**	**9**	**0**	**534**
Bestemmingsreserves						
Reserve kapitaallasten huisvesting RBB Nijmeegseweg Venlo	340	15	0	0	28	327
Reserve kapitaallasten automatisering	9	0	0	0	3	6
Reserve kapitaallasten gebouw GGD Roermond	128	6	0	0	15	119
Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel Venlo	144	6	0	0	13	137
Subtotaal reserves t.b.v. kapitaallasten	**621**	**28**	**0**	**0**	**59**	**590**
Reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer	100	48	0	0	0	148
Reserve Brandveilig leven	282	221	0	0	0	503
Reserve nieuwe huisvesting	927	0	0	0	0	927
Reserve Regionalisering Brandweer	32	0	32	0	0	0
Reserve CMA	64	86	0	0	0	150
Reserve Oranje Kolom	45	37	0	0	0	83
Egalisatiefonds PPG 2008 t/m 2012	159	0	159	0	0	0
Reserve assurantie eigen risico	0	127	0	0	0	127
Subtotaal overblijvende bestemmingsreserves	**1.610**	**519**	**191**	**0**	**0**	**1.938**
Reserve convenantgelden BZK	111	0	111	0	0	0
Reserve doorontwikkeling VRLN	280	0	280	0	0	0
Reserve ontwikkeling meldkamer	114	0	114	0	0	0
Reserve Rampenbestrijding Brandweer	99	0	99	0	0	0
Reserve Euregionale Hulpverleningsprojecten	39	0	39	0	0	0
Reserve tariefgefinancierde werkzaamheden	425	0	425	0	0	0
Reserve MOA-projecten	104	0	104	0	0	0
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Nijmeegseweg 42 Venlo	426	53	479	0	0	-0
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Drie Decembersingel Venlo	411	62	472	0	0	0
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Quadrivium Roermond	35	7	43	0	0	0
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Nijmeegseweg 40 Venlo	64	18	82	0	0	0
Subtotaal te herschikken bestemmingsreserves	**2.107**	**140**	**2.247**	**0**	**0**	**-0**
Totaal bestemmingsreserves	**4.338**	**687**	**2.438**	**0**	**59**	**2.528**
Gerealiseerde resultaat	**9**	**0**	**0**	**-9**	**0**	**0**
Totaal	**4.347**	**1.960**	**3.187**	**0**	**59**	**3.061**

Algemene reserve
In de vergadering van 17 april 2015 heeft het algemeen bestuur de nota risicomanagement vastgesteld. Tevens is besloten de Algemene reserve in te stellen met als voorlopige omvang 2% van het begrotingstotaal. De algemene reserve is in 2015 gevormd vanuit een aantal bestemmingsreserves en dient om eventuele fluctuaties in het resultaat op te kunnen vangen.

In het kader van de dekking van de cao kosten 2015 heeft het algemeen bestuur vooruitlopend op de definitieve resultaatbepaling besloten deze kosten ten laste van de Algemene reserve te brengen. Vooruitlopend op het definitieve besluit is het resultaat in lijn met de eerder geformuleerde beleidslijn ten laste van de Algemene reserve gebracht.

De volgende reserves zijn in het kader van de herijking van de reservepositie komen te vervallen:
- Reserve Regionalisering Brandweer
- Egalisatiefonds PPG 2008 t/m 2012
- Reserve Convenantgelden BZK
- Reserve Ontwikkeling Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Reserve ontwikkeling meldkamer
- Reserve Rampenbestrijding brandweer
- Reserve Euregionale hulpverleningsprojecten
- Reserve tariefgefinancierde werkzaamheden
- Bestemmingsreserve MOA (medische opvang asielzoekers)

Hiermee is een bedrag van € 1.262.000 gemoeid.

Reserve kapitaallasten gebouw Nijmeegseweg 42 Venlo
Besloten is het saldo van de reserve groot onderhoud kantoorgebouw per 1 januari 2004 in te zetten ter gedeeltelijke dekking van de kosten van de (ver)nieuwbouw. Het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van 13 januari 2005 besloten daarnaast een extra bedrag van € 261.525 ten laste van de reserve rampenbestrijding in te zetten ter gedeeltelijke dekking van de kosten van de (ver)nieuwbouw. Conform de voorschriften ingevolge het BBV zijn beide bedragen gestort in de reserve huisvesting. Gedurende een periode van 25 jaar zal onttrekking aan deze reserve plaatsvinden ten gunste van de exploitatie.

Bestemmingsreserve kapitaallasten automatisering
Afstemming van de automatiseringssystemen van Noord- en Midden-Limburg. Na verhuizing naar de locatie Drie Decembersingel in Venlo zijn de investeringen in automatisering en de afstemming van de systemen van Noord- en Midden-Limburg afgerond en wordt deze voorziening ingezet ter dekking van de kapitaallasten automatisering.

Bestemmingsreserve kapitaallasten gebouw Roermond
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Quadrivium in Roermond. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks 4,5 % rente toegevoegd.

Bestemmingsreserve kapitaallasten Drie Decembersingel te Venlo
Besloten is het saldo van de reserve groot onderhoud kantoorgebouw Nijmeegseweg 44 per 1 januari 2004 in te zetten ter dekking van de kosten van het gebouw Drie Decembersingel in Venlo. Conform de voorschriften van het BBV is dit bedrag gestort in de reserve kapitaallasten Drie Decembersingel te Venlo. Gedurende een periode van 25 jaar zal onttrekking aan deze reserve plaatsvinden ten gunste van de exploitatie.

Reserve Transitiekosten Schaalvergroting Meldkamer
Op 21 december 2012 heeft het algemeen bestuur besloten tot het vormen van een reserve ten behoeve van de schaalvergroting meldkamer brandweer. De meldkamer van Limburg-Noord wordt samengevoegd met de meldkamer van Limburg-Zuid. De reserve is bestemd voor het opvangen van de te verwachten frictiekosten van deze samenvoeging. De storting vindt plaats vanuit de bestemmingsreserve ontwikkeling meldkamer.

Reserve Brandveilig leven
Het algemeen bestuur heeft besloten dat in 2016 de activiteiten rondom brandveilig leven gecontinueerd worden. De dekking van de kosten in 2016 vindt plaats vanuit de bestemmingsreserve brandveilig leven. Deze is hiertoe aangevuld met de vrijval van de balanspost BWS middelen.

Reserve Nieuwe Huisvesting
Bij de vaststelling van de jaarrekening 2010 is een bedrag van € 1.043.000 in deze bestemmingsreserve gestort om de mogelijkheid van gezamenlijke huisvesting op een locatie te onderzoeken en het opvangen van mogelijke boekverliezen bij de afstoot van gebouwen die het gevolg zijn van centrale huisvesting.

Bestemmingsreserve CMA
De reserve is gevormd in het kader van de vereffening van resultaten op het specifiek ten laste van de centrumgemeente Venlo uitgevoerde Centraal Meld- en Actiepunt. Bij eventuele beëindiging van deze activiteit zal het bedrag worden aangewend ter dekking van eventuele frictiekosten.

Bestemmingsreserve Oranje Kolom
Deze bestemmingsreserve heeft het karakter van een egalisatiereserve, waarbij positieve en eventuele negatieve resultaten met deze reserve worden vereffend.

Bestemmingsreserves groot onderhoud
Ten behoeve van het groot onderhoud gebouw aan de panden Nijmeegseweg 40 te Venlo, Nijmeegseweg 42 te Venlo, het Quadrivium (Oranjelaan) Roermond en Drie Decembersingel 50 te Venlo zijn de onderhoudsvoorzieningen gebouwen vanwege het ontbreken van een actueel onderhoudsplan in 2014 omgezet naar bestemmingsreserves. In de loop van 2015 zijn nieuwe onderhoudsplannen gemaakt. Deze bestemmingsreserves zijn daarom per einde boekjaar omgezet naar onderhoudsvoorzieningen gebouwen. Dit leidt tot een verschuiving van € 1.076.000 van de reserves naar de voorzieningen.

Bestemmingsreserve assurantie eigen risico
Bij de aanbesteding van de verzekeringen in 2015 is er voor gekozen een deel van de verzekeringen materieel stop te zetten en dit risico zelf te dragen. Vanuit de op de balans al aanwezige post waarin de stortingen en betalingen van schades opgenomen zijn wordt hiervoor een nieuwe bestemmingsreserve assurantie eigen risico gevormd.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Verloopoverzicht voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2015
(Onderhouds)egalisatievoorzieningen					
VZ Groot Onderhoud Gebouw Nijmeegseweg, Venlo	0	561	0	0	561
VZ Groot Onderhoud Gebouw 3 Decembersingel, Blerick	-0	472	0	0	472
VZ Groot Onderhoud Gebouw Oranjelaan, Roermond	0	43	0	0	43
Voorziening groot onderhoud TBC-apparatuur	46	0	0	0	46
KKO VZ jongeren en ouderen monitor	0	71	0	0	71
Voorziening gemeentelijke VORAMP-campagne	54	20	0	35	39
Subtotaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	**100**	**1.167**	**0**	**35**	**1.232**
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is					
Voorziening wachtgeld Veiligheid GNL	151	5	0	54	102
Ambt. Ondersteuning afbouw woonwagencentra GML	0	11	11	0	0
Voorziening scholing brandweerpersoneel	216	0	125	91	0
Subtotaal voorzieningen voor middelen van derden	**367**	**16**	**136**	**145**	**102**
Totaal	**467**	**1.183**	**136**	**181**	**1.334**

In de kolom “vrijval” zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Hieronder worden de voorzieningen toegelicht.

Voorziening Groot onderhoud gebouwen

Ten behoeve van het uit te voeren groot onderhoud aan de panden Nijmeegseweg te Venlo, Drie Decembersingel te Venlo en Oranjelaan te Roermond zijn onderhoudsvoorzieningen gevormd. De meerjarenonderhoudsplannen welke ten grondslag liggen aan deze voorzieningen zijn in 2015 geactualiseerd.

Voorziening Groot onderhoud TBC-apparaat

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig toerekenen van kosten van grotere reparaties van de TBC-apparaten. Door de digitalisering van de TBC-apparaten in Venlo en Roermond is de gebruiksduur van beide apparaten verlengd. De kans op extra onderhoud wordt groter door de verlenging van de gebruiksduur. Ter dekking van kosten van grotere reparaties is deze voorziening ingesteld. Op basis van financiële informatie van reparaties uit het verleden wordt een voorziening van maximaal € 46.000 voldoende geacht.

Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor

Eens in de vier jaar worden deze monitors uitgevoerd c.q. onderzoeken gehouden. De lasten hiervoor zijn als een jaarschijf in de begroting opgenomen. Via deze voorziening worden de kosten geëgaliseerd. De volgende volwassenen- en ouderenmonitor wordt gestart in 2016.

Voorziening Gemeentelijke VORAMP-campagne
De gemeenten zijn in het kader van het Besluit Informatievoorziening Rampen (BIR) wettelijk verplicht hun inwoners permanent te informeren over de risico's in hun gemeente en hoe ze zich hiertegen kunnen beschermen. Eens in de vijf jaar zijn de gemeenten in het kader van de BIR verplicht extra aandacht te besteden aan de risicocommunicatie. In dat kader is in 2008 (verschoven naar 2009) is, evenals in de jaren 1993, 1998 en 2003, een regionale campagne gehouden. In 2012 is het te storten bedrag teruggebracht naar € 20.000. De wijze waarop deze campagne in de toekomst wordt georganiseerd wordt nog nader onderzocht.

Voorziening Wachtgelder Veiligheid, Gewest Noord-Limburg
Bij de liquidatie van het Gewest Noord-Limburg is berekend hoe groot de voorziening behoort te zijn om voor een oud-medewerker van het gewest Noord-Limburg tot aan zijn pensioendatum een wachtgelduitkering te betalen. Dit is het maximale bedrag. Wanneer er aanvullende inkomsten zijn zal dit bedrag niet in zijn totaliteit nodig zijn.
De afgelopen jaren zijn altijd aanvullende inkomsten gegenereerd, zodat de omvang al twee keer naar beneden bijgesteld is.

Voorziening Ambtelijke ondersteuning afbouw taak woonwagencentra (GML)
Het Gewest Midden-Limburg had een aantal woonwagenterreinen in eigendom. Het betreft terreinen die destijds eigendom waren van het Stadsgewest Roermond en bij de vorming van het gewest aan haar zijn overgedragen. Bij de vorming van de Regio Noord- en Midden-Limburg zou het juridische eigendom van deze terreinen overgedragen worden aan de betrokken gemeenten. Met de gemeenten zijn afspraken gemaakt over de te betalen en te ontvangen bedragen. In 2014/2015 heeft de afronding plaatsgevonden met de gemeenten, het saldo uit deze voorziening is in 2015 vrijgevallen.

Voorziening Scholing brandweerpersoneel
Brandweer Nederland (voorheen de NVBR) heeft initiatief genomen om te onderzoeken of de scholingssubsidie van het Europees Sociaal Fonds (ESF) van toepassing is op de modulaire brandweeropleidingen. De voorziening zal worden aangewend ter dekking van toekomstige opleidingsverplichtingen. Een bestedingsplan is opgesteld en geleidelijke afbouw van deze post zal over de jaren 2015 en 2016 plaatsvinden. Op de balans is deze voorziening per 31 december 2015 komen te vervallen als voorziening. Het bedrag ad € 125.000 wordt opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.783	35.197
Overige schulden	0	221
Totaal	**31.783**	**35.417**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar over het jaar 2015.

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Saldo 31 december 2014	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2015
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	35.197	0	3.414	31.783
Totaal	**35.197**	**0**	**3.414**	**31.783**

De rentelast over de opgenomen geldleningen bedraagt € 861.803.

Het verloop van het saldo overige schulden betreft de vrijval van de balanspost BWS middelen. Deze hangt samen met de storting in de bestemmingsreserve brandveilig leven.

6.2.6 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Netto-vlottende schulden met een rentetyptische looptijd korter dan een jaar	6.127	3.929
Overlopende passiva	6.774	5.383
	12.901	**9.312**

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Specificatie netto-vlottende schulden met een rentetyptische looptijd korter dan een jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Overige kasgeldleningen	4.700	2.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	1.427	1.929
Totaal	**6.127**	**3.929**

Op 9 december en 22 december 2015 zijn twee kasgeldleningen opgenomen van respectievelijk € 2,2 miljoen en € 2,5 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Specificatie overlopende passiva *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouw d en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	5.539	4.147
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	353	249
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	881	987
	6.774	**5.383**

De stijging wordt vooral veroorzaakt doordat de met de BDuR samenhangende compensatie voor het BTW-compensatiefonds ad € 1,46 miljoen over 2015 in januari 2016 uitbetaald is. Het bedrag van de vooruitontvangen bedragen hangt samen met de doorbetaling van de bedragen voor de oude bestuursopdrachten. Deze zijn in 2015 ontvangen en begin 2016 doorbetaald aan de gemeente Venlo.

De in de balans opgenomen van de EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren *(bedragen in duizenden euro's)*

	Saldo 31 december 2014	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2015
Preventiekracht	55	0	0	55
Bijdrage r-DSK (Digitale Sociale Kaart)	37	0	0	37
Implementatie regionalisatie beheer	20	0	20	0
Project IJzeren Rijn	88	0	16	72
Euprevent	49	20	4	65
Scholing brandweerpersoneel	0	125	0	125
Totaal	**249**	**144**	**40**	**353**

Ten aanzien van de besteding van de post preventiekracht zijn stappen gezet om een risicotool te ontwikkelen die in 2016 zal worden opgeleverd.

De besteding van de digitale sociale kaart vindt momenteel plaats. In het kader van de beëindiging van het sociale kompas door het RIVM zal de jongerenmonitor in de vorm van interactieve tool worden vormgegeven. De tool zal in de eerste maanden van 2016 worden uitgeleverd.

Ten behoeve van de juridische ondersteuning van de gemeenten betrokken bij de IJzeren Rijn is een voorschotbedrag opgenomen.

Euprevent; In het kader van de op te stellen verantwoording van de in het kader van Interreg ontvangen Europese Subsidie is het positieve resultaat gepassiveerd.

De post scholing brandweerpersoneel betreft middelen uit een ESF subsidie van Brandweer Nederland, welke worden ingezet ten behoeve van de versterking van het brandweeronderwijs. Het saldo ultimo 2015 ad € 125.000 hangt samen met de vrijval van de corresponderende post onder de voorzieningen.

6.2.7 Langlopende financiële verplichtingen

De veiligheidsregio is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Huurovereenkomsten
In het kader van de huur van brandweerkazernes is voor ca. € 1,2 miljoen aan verplichtingen aangegaan.

Investeringsverplichtingen
Voor balansdatum zijn investeringsverplichtingen aangegaan. Deze hangen samen met investeringen die worden uitgevoerd over een periode die over het boekjaar heen loopt.

Overige langlopende contracten
Ten behoeve van de bedrijfsvoering zijn op de onderdelen ICT, Telefonie en onderhoud en beheer gebouwen verplichtingen aangegaan tot ca. € 1,3 miljoen.

6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hoewel er geen formele verplichting bestaat vanuit de verslaggevingsvoorschriften is het wenselijk om de vergelijkende realisatiecijfers over het voorgaande boekjaar in het overzicht van baten en lasten op te nemen. 2015 geldt als het jaar waarbij de huidige programmaindeling en programma onderdelen voor het eerst zijn opgesteld. Om die reden is het niet mogelijk om vergelijkende cijfers per onderdeel over 2014 op te nemen.

Tevens kan gesteld worden dat de cijfermatige en inhoudelijke onderbouwing van de budgetten nog niet volledig is uitgekristalliseerd. Een en ander resulteert in afwijkingen en verschuivingen per programma onderdeel. Voor de verklaring van de afwijkingen is hier volstaan met een verklaring van de financiële afwijkingen per programma. De inhoudelijke verklaring bij de programma onderdelen is bij onderdeel B opgenomen.

Zowel de baten als de lasten laten ten opzichte van de begroting na wijziging een stijging te zien. Deze stijging aan de baten en lastenkant is financieel technisch van aard. Op verzoek van de accountant is de doorbelasting vanuit de bedrijfsvoering in de rekening gesplitst

verwerkt in baten en lasten, terwijl dit in de begroting gesaldeerd verwerkt is. Dit heeft tot gevolg dat in de rekeningcijfers zowel de lasten als de baten met € 512.000 stijgen.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging worden hieronder toegelicht.

De baten en lasten zijn opgenomen per programma en worden hierna nader verklaard. In de opstelling van de lasten per programma is een mutatie verwerkt in verband met de herijking van de voorzieningen voor het onderhoud. Om BBV technische redenen is dit op deze wijze verwerkt. De financiering van deze post geschiedt op basis van het vrijvallen van de reserves die voor dat doel zijn gevormd met eenzelfde bedrag. Per saldo is deze mutatie resultaat neutraal en bedraagt € 1.076.000.

Het totale resultaat voor bestemming bedraagt een tekort van € 1.095.000 en valt hiermee circa € 676.000 gunstiger uit dan bij de eerder verwerkte begrotingswijziging was bepaald. Als gevolg van de verwerking van generieke overhead op de verschillende programma's zijn de effecten zichtbaar op de programma onderdelen zonder dat hiervoor een directe causale relatie met de inhoud van het programma bestaat. In de begroting 2017 zullen dit soort effecten zichtbaar worden in het dan te ontwikkelen programma bedrijfsvoering.

De verklaring hiervoor is per programma nader uitgewerkt.

6.3.1 Programma Gezondheid

Lasten

Zoals eerder gesteld worden de lasten in het programma beïnvloed door verslagleggingsvereisten vanuit het BBV die bij het opstellen van de begroting niet waren meegenomen. Als gevolg van dit feit wordt de vergelijking tussen de begroting na wijziging en de verwerking van de resultaten in de jaarrekening geweld aan gedaan.
De analyse van het saldo kan als volgt worden weergegeven.

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Gezondheid	20.479
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Gezondheid	-450
Af: Effect verwerking interne doorbelasting	-54
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-20.072
Blijft te verklaren verschil	-97

Per saldo lagere lasten ten opzichte van de begroting na wijziging. Deze per saldo lagere kosten bestaat uit meerdere mutaties waarbij een aantal materiële lasten hoger zijn en personele lasten lager door het niet invullen van vacatureruimte.
Ten opzichte van de start begroting is dit verschil nog groter. Zoals eerder gemeld zijn omwille van de bezuinigingsdoelstellingen de vacatures later ingevuld en is er op onderdelen sprake van moeilijk vervulbare vacatures. De werving van jeugdartsen of deskundigen infectieziektebestrijding verloopt moeizaam in verband met krapte op de arbeidsmarkt.

Baten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale baten Programma Gezondheid (excl. gem. bijdrage)	5.163
Af: Effect verwerking interne doorbelasting	-54
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-4.498
Blijft te verklaren verschil	611
Vrijval balanspost voorgaande jaren/correcties accountant/overige balansmutaties	277
Blijft te verklaren verschil	334

Het programma gezondheid kent naast de gemeentelijke bijdrage nog diverse andere financieringsstromen. Met name de hogere inkomsten van het RIVM voor de inentingen, de subsidie voor de academische opleidingsplekken, de SOA-gelden en UWV-uitkeringen hebben een bijdrage geleverd aan het positieve resultaat van € 334 k ten opzichte van de bijgestelde begroting. Ook hogere inkomsten vanuit de medische zorg aan asielzoekers hebben bijgedragen aan het resultaat.

6.3.2 Programma Veiligheid: Risicobeheersing

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Veiligheid Risicobeheersing	5.028
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-4.908
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Veiligheid Risicobeheersing	-80
Blijft te verklaren verschil	40
Af: Dotatie reserve	35
Blijft te verklaren verschil	5

Per saldo dus hogere baten. De lasten van het programma risicobeheersing vallen iets hoger uit dan begroot. Dit is het resultaat van enkele tegenstrijdige effecten. Het voordeel van een lagere inzet van personeel wordt opgeheven door de eerder omschreven dotatielast.

Baten

De baten van het programma vallen circa 40 k hoger uit als gevolg van een hogere subsidie externe veiligheid.

(bedragen in duizenden euro's)

Totale baten Programma Veiligheid Risicobeheersing (excl. gem. bijdrage)	968
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-812
Blijft te verklaren verschil	156

De hogere baten worden onder andere verklaard door de hogere inkomsten vanuit de subsidie voor externe Veiligheid ad 90 k.

6.3.3 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Veiligheid Incidentbestrijding	32.239
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-32.253
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Veiligheid Incidentbestrijding	-503
Blijft te verklaren verschil	-517
Af: Boekhoudkundige correctie (zuivere baten en lasten)	-512
Blijft te verklaren verschil	-1.029

De lasten van het programma vallen fors lager uit dan begroot. Dit is het gevolg van lagere lasten door uitgestelde investeringen in 2014 en 2015 die onderdeel zijn van het bezuinigingspakket. Hierdoor is er een a-structurele afname van kapitaalslasten. In 2015 is

een nader onderzoek naar het gehele materieel gestart en zal een en ander op basis van het nog definitief vast te stellen brandweerorganisatieplan worden herijkt.
Ook de hogere inzet van de vrijwilligers heeft tot een lagere realisatie geleid.

Baten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale baten Programma Veiligheid Incidentbestrijding (excl. gem. bijdrage)	7.354
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-6.547
Af: Boekhoudkundige correctie (zuivere baten en lasten)	-512
Blijft te verklaren verschil	295

De hogere baten zijn in belangrijke mate het gevolg van het afstoten van buiten gebruik gesteld materieel, ontvangsten levensloopregeling en hogere opbrengsten in verband met FLO. Daarnaast hebben effecten in de centrale overhead geleid tot verschuivingen in de verwerking van de baten.

6.3.4 Programma Meldkamer

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Meldkamer	1.947
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-1.911
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Meldkamer	-31
Blijft te verklaren verschil	5

Het programma Meldkamer laat een voordelig resultaat zien van € 68 k. Voor 63 k vindt er reservering plaats in de daarvoor bestemde reserve. Dit resultaat zal worden ingezet ten behoeve van de transitie van de meldkamer naar de regio Zuid Limburg.

6.3.5 Programma Centraal Meld- en Actiepunt

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma CMA	507
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-580
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel CMA	-12
Blijft te verklaren verschil	85
Dotatie reserve	-92
Blijft te verklaren verschil	-7

De lasten van dit programma vallen lager uit als begroot in verband met de niet volledige inzet van de formatie. Het verschil wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

6.3.6 Algemene dekkingsmiddelen

De VRLN heeft geen algemene dekkingsmiddelen opgenomen als apart programma in de begroting 2015. Het saldo van de financieringsfunctie wordt toegerekend naar de verschillende programma’s.

6.3.7 Onvoorzien

De VRLN heeft geen post onvoorzien opgenomen in de begroting 2015. In het begrotingsjaar zijn dus ook geen onvoorziene uitgaven ten laste van deze post gebracht.

6.3.8 Overzicht van incidentele baten en lasten

Door de hierna opgenomen vergelijking van de realisatie van incidentele baten en lasten met de begrotingscijfers ontstaat een inzicht in de feitelijke afwijking van wat werd begroot en ook in wat alsnog – na einde van het begrotingsjaar – bij het opstellen en analyseren van de jaarrekeningcijfers als een incidentele bate dan wel last is gesignaleerd.

Voor zover deze incidentele baten en lasten betrekking hebben op kosten voor bedrijfsvoering (overhead) zijn deze met een verdeelsleutel over de verschillende programma's verdeeld.

Het overzicht van incidentele baten

040416

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Projectsubsidies gezondheidsbevordering	87	61	61
Onttrekking reserves onderhoud gebouw en	0	50	0
Huuropbrengsten Drie Decembersingel	30	45	0
Verkoop van voertuigen	41	99	99
Vrijval onderhoudsreserves	1.075	490	0
Vrijval balanspost BWS	221	0	0
Vrijval balansposten	105	0	0
Nabetaling huur oude jaren BO	35	0	0
Totaal incidentele baten	**1.594**	**745**	**160**

De incidentele baten met betrekking gezondheidsbevordering betreffen subsidies van derden. Deze middelen zijn niet structureel geraamd.

De onttrekking reserves onderhoud gebouwen, zoals geraamd in de begroting na wijziging is niet gerealiseerd. Gezien de uitgaven op de exploitatie was dit niet noodzakelijk.

Een gedeelte van het pand op de Drie Decembersingel is in 2015 verhuurd aan een externe partij. Deze verhuur is inmiddels beëindigd.

In 2015 is er minder brandweermaterieel en overig materieel verkocht dan geraamd in de begroting. Dit hangt samen met het later uitvoeren van een aantal investeringen.

De vrijval van de onderhoudsreserves hangt samen met de storting in de voorziening groot onderhoud. De vrijval van de balanspost BWS hangt samen met de storting in de bestemmingsreserve brandveilig leven. Een drietal oude balansposten zijn komen te vervallen, dit leidt tot incidentele baten ad € 105.000. Ten slotte zijn de huuropbrengsten voor een gedeelte van het pand Nijmeegseweg als incidentele baat opgenomen.

Het overzicht van incidentele lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Risicoinventarisatie & Evaluatie (RI&E)	16	100	100
Licenties automatiseringssoftware	127	0	0
Personele lasten gezondheidsbevordering	38	55	55
Personele lasten bedrijfsondersteuning	272	120	120
Storting onderhoudsvoorzieningen	1.075	490	0
Storting bestemmingsreserve BVL	221	0	0
Totaal incidentele lasten	**1.749**	**765**	**275**

De incidentele extra werkzaamheden met betrekking tot uitvoeren van risicoinventarisaties en evaluaties, zoals voorzien bij het opstellen van de begroting, zijn in 2015 slechts in beperkte mate uitgevoerd.

Het contract voor licenties automatiseringssoftware is in 2015 met een jaar verlengd, vooruitlopend op een aanbesteding. Dit leidt in 2015 incidenteel tot hogere uitgaven.

In 2015 zijn een aantal teams incidenteel versterkt. Dit heeft betrekking op gezondheidsbevordering en de teams personeel en organisatie en financiën binnen bedrijfsondersteuning.

De storting in de onderhoudsvoorziening hangt samen met de vrijval van de daarvoor bestemde reserves. De storting in de bestemmingsreserve brandveilig leven hangt samen met de vrijval van de balanspost BWS.

6.3.9 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten op programmaniveau overschrijden de baten en lasten in de begroting na wijziging. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de systematiek van het opstellen van de jaarrekening. De baten en lasten in de begroting na wijziging zijn deels gesaldeerd. In de jaarrekening zijn de werkelijke baten en lasten opgenomen. Formeel leidt dit tot een begrotingsonrechtmatigheid. Met het vaststellen van de jaarverantwoording wordt dit door het Algemeen Bestuur goedgekeurd.

In het saldo van baten en lasten per programma is geen sprake van een overschrijding.

6.3.10 Wet Normering Topinkomens

Uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband c.q. de periode van inhuur.

De leden van het Algemeen Bestuur van de VRLN ontvangen vanuit de VRLN geen bezoldiging uit hoofde van hun functie.
De secretaris van het Algemeen Bestuur en tevens algemeen directeur had in 2015 geen dienstverband voor de VRLN, maar werd ingehuurd. Deze inhuur vond plaats over het gehele kalenderjaar, van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. De formele hoogte van de externe inhuur bedroeg 28 uur per week vanaf 1 januari 2015. Met ingang van 1 mei 2015 is dit verhoogd naar 34 uur per week. Het aantal uren externe inhuur is relevant voor het bepalen van de norm uit hoofde van de WNT. De kosten van deze externe inhuur bedragen in 2015 € 148.646 (exclusief BTW).

De norm uit hoofde van de WNT 2015 bedraagt € 205.041 en wordt door de algemeen directeur a.i. van VRLN niet overschreden.

Wet normering topinkomens (WNT)

Naam	Functie	Beloning	Belastbare vaste en variabel onkosten-vergoeding	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar	Beloning in het voorgaande jaar	Motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigings-norm
A. Scholten	Voorzitter Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Venlo	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
P. Dassen-Housen	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Beesel	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M. Pelzer	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Bergen (Lb.)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J. Hessels	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Echt-Susteren	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
P. de Koning	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Gennep	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
K. van Rooij	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Horst aan de Maas	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A. Verhoeven	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Leudal	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
S. Strous	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Maasgouw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
W. Gradisen	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Mook en Middelaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H. Evers	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Nederweert	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
W. Delissen - van Tongerlo	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Peel en Maas	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M. de Boer - Beerta	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Roerdalen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M.J.D. Donders - De Leest	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Roermond	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J. Gilissen	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Venray	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J. Heijmans	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Weert	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
T. van Lieshout	Secretaris Algemeen Bestuur Algemeen Directeur	148.646	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

6.4 Sisa-bijlage bij de jaarrekening

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

V&J	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** **Veiligheidsregio's**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: A2 / 01*					
			€ 6.080.232					
I&M	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 03*	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen** *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 04*	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen** *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 05*	
		1	2013/71303: implementatie KAR	€ 0	€ 0			
		2						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 07*	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 09*	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 10*	
		1	2013/71303: implementatie KAR	€ 41.113	€ 0		Nee	
		2						

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het Algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de, in de jaarstukken 2015 op de pagina's .. tot en met .. opgenomen, jaarrekening 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord te Venlo gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het Dagelijks bestuur

Het Dagelijks bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het Dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het Algemeen bestuur d.d. 27 oktober 2005 vastgestelde controleprotocol en het controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

CONCEPT

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het Algemeen bestuur zoals opgenomen in het controleprotocol d.d. 27 oktober 2005 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het Algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 27 oktober 2005. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Maastricht Airport, …… 2016

Was getekend: L.M.M.H. Banser RA RC EMFC

CONCEPT

Wordt definitief na vaststelling van de jaarrekening door het Algemeen Bestuur op 8 juli 2016.